

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

GRUPUL DE LUCRU AL COMISIEI DE STAT PENTRU REGLEMENTAREA ACTIVITĂȚII DE ÎNTRERINZĂTOR

Nr. 38-78-12135

Chișinău

4 noiembrie 2024

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
cancelaria@maia.gov.md

Copie: Cancelaria de Stat
cancelaria@gov.md

Ref.: scrisoarea nr. 10-05/3398 din 16 octombrie 2024/număr unic 267/MAIA/2024

În temeiul prevederilor în temeiul art.3 alin.(2), art.27¹, anexa nr.1 și art.32 alin.(2²) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, în conformitate cu prevederile Legii nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, Hotărârii Guvernului nr.1429/2008 privind revizuirea și optimizarea cadrului normativ de reglementare a activității de întreprinzător și Hotărârii Guvernului nr.574/2024 cu privire la aprobarea Metodologiei de analiză a impactului de reglementare, se remite *Avizul Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător la Nota de fundamentare (analiza impactului de reglementare) și proiectul de lege privind clasificarea carcaselor de bovine, porcine și ovine și raportarea prețurilor de piață ale carcaselor și animalelor vii.*

Anexă: 3 file

Secretar general adjunct al Guvernului

Digitally signed by Dabija Lilia
(emisiă electronic)

Date: 2024.11.04 16:17:17 EET

Reason: MoldSign Signature

Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

Lilia DABIJA

Casa Guvernului, of. 633A
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon: + 373 22 250 234

E-mail: secretariat.gl.air@gov.md

AVIZ al

Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător

Prezentul aviz este emis în temeiul art.32 alin.(2²) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, în conformitate cu prevederile Legii nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, art.3 alin.(2), art.27¹, anexa nr.1 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, Hotărârii Guvernului nr.1429/2008 privind revizuirea și optimizarea cadrului normativ de reglementare a activității de întreprinzător și Hotărârii Guvernului nr.574/2024 cu privire la aprobarea Metodologiei de analiză a impactului de reglementare.

Actul examinat:	Proiectul de lege privind clasificarea carcaselor de bovine, porcine și ovine și raportarea prețurilor de piață ale carcaselor și animalelor vii și nota de fundamentare (<i>analiza impactului de reglementare</i>)	
Autoritatea responsabilă:	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare	
Examinat în ședința Grupului de lucru la data:		29.10.2024
Decizia Grupului de lucru în privința proiectului de act normativ și notei de fundamentare:	Se sustine cu obiectii și recomandări proiectul de act normativ și nota de fundamentare.	
Evaluarea proiectului de act normativ		
Concluzia: Proiectul necesită modificări, fiind luate în considerare recomandările.		
Comentarii, recomandări:		
<p>Preambulul proiectului prevede că prezenta Lege transpune: - parțial Regulamentul delegat (UE) 2017/1182 al Comisiei din 20 aprilie 2017 de completare a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește grilele utilizate în Uniune pentru clasificarea carcaselor de bovine, porcine și ovine și în ceea ce privește raportarea prețurilor de piață ale anumitor categorii de carcase și animale vii¹; - parțial Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2017/1184 al Comisiei din 20 aprilie 2017 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește grilele utilizate în Uniune pentru clasificarea carcaselor de bovine, porcine și ovine și în ceea ce privește raportarea prețurilor de piață ale anumitor categorii de carcase și animale vii²; - art. 10 și Anexa IV din Regulamentul (UE) nr.1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de instituire a unei organizări comune a piețelor produselor agricole³. Abordarea respectivă este discutabilă, deoarece se modelează o structură nouă a reglementării comparativ cu reglementările UE și pot fi anumite greșeli în transpunere. Regulamentul (UE) 2017/1182 și Regulamentul (UE) 2017/1184, pe lângă faptul că conțin norme de trimitere unul la altul, conțin norme de trimitere la Regulamentul (UE) nr.1308/2013, care este un regulament de bază. Considerăm primordial de a transpune Regulamentul (UE) nr.1308/2013 și ulterior de transpus alte regulamente în domeniu, care au fost aprobate după acest regulament și conțin norme de trimitere, de completare, de aplicare a regulamentului în cauză. Deoarece Regulamentul (UE) nr.1308/2013 este unul complex, care conține și prevederi de aplicabilitate directă, ca alternativă se recomandă ca prevederile acestor trei regulamente UE să fie transpuse în trei anexe separate, începând cu art. 10 și anexa nr. IV din Regulamentul (UE) nr.1308/2013, astfel fiind menținută consecutivitatea reglementărilor UE și evitate riscurile de transpunere neconformă a acestora.</p> <p>La alin. (2) al art. 1 sunt menționate unitățile autorizate de producere a cărnii din Republica Moldova. Deoarece prevederile respective pot genera un act permisiv, se recomandă de efectuat trimiteri la legea, care reglementează autorizarea respectivă. Legea nr. 160/2011 prevede principiul reglementării materiale și procedurale prin acte legislative a condițiilor și a procedurilor de</p>		

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A32017R1182>

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A32017R1184>

³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=celex%3A32013R1308>

reglementare prin autorizare a activității de întreprinzător (lit. d) al art. 5). Obiecție valabilă și pentru alte prevederi, care conțin cuvântul „autorizate”.

Prevederile alin. (2) al art. 1 stabilesc, că *prezenta lege nu se aplică carcaselor obținute în gospodăriile individuale în scopul utilizării acestora pentru consum personal, cu condiția ca acestea să nu fie expuse comercializării*. Se recomandă excluderea cuvintelor „cu condiția ca acestea să nu fie expuse comercializării”. Totodată, prevederile art. 6 stabilesc derogări de la obligativitatea clasificării carcaselor de bovine și porcine pentru abatoarele care sacrifică mai puțin de un anumit număr de animale și prevederile întregului alin. (2) sunt discutabile.

Proiectul prevede autorizația de clasificator, care este eliberată de ANSA (art.4). Testul de autorizare este organizat de Comisia de Clasificare a Carcaselor (în continuare - Comisia) - un organ decizional, fără personalitate juridică, instituită de ANSA (art. 5). Pentru obținerea autorizației de clasificator este necesar de depus următoarele acte: certificatul de finisare a cursului teoretic și practic; copia de pe diploma de studii superioare și/sau profesionale; copia de pe actul de identitate și copia contractului individual de muncă și ordinul de angajare (art.7). Prevederile referitor la copia contractului individual de muncă și ordinul de angajare vor transforma autorizația de clasificator în un act permisiv, deoarece la fiecare angajare va fi necesar de obținut autorizația în cauză. Se recomandă excluderea prevederilor referitor la copia contractului individual de muncă și ordinul de angajare și stabilirea termenului nelimitat al autorizației, reieșind din faptul că conform proiectului o dată la doi ani clasificatorii trebuie să participe la cursuri de perfecționare. Obiecție valabilă și pentru anexa nr. 3, care prevede modelul autorizației (este necesar de exclus cuvintele „valabilă până la” și cuvintele „schimbarea profilului ori efectuarea altor activități atrage, după caz, suspendarea autorizației”) și anexa nr. 4 (de exclus cuvintele „copia contractului individual de muncă și ordinul de angajare”). Totodată cuvintele „certificatul de finisare a cursului teoretic și practic” necesită a fi corelate cu noțiunea clasificator, care prevede certificatul de specializare.

Prevederile alin.(1) al art. 6 stabilesc, că *clasificarea carcaselor este obligatorie pentru abatoare autorizate de către autoritatea de supraveghere și control și este efectuată prin metode automatizate și semiautomatizate*. Alin. (4) prevede că, *la clasificarea carcaselor abatoarele sunt obligate să dispună de un clasificator autorizat*. Prevederile respective nu corelează cu art. 9 din Regulamentul (UE) 2017/1182, care prevede că *statele membre se asigură că clasificarea carcaselor de bovine, porcine și ovine se efectuează: (a) de către clasificatori calificați care au obținut o autorizație pentru clasificarea vizuală a carcaselor. Autorizația poate fi înlocuită de un atestat acordat de statul membru în cazurile în care un astfel de atestat corespunde recunoașterii unei calificări; sau (b) prin utilizarea unor metode de clasificare autorizate care pot consta în tehnici de clasificare automatizate, semiautomatizate sau manuale, astfel cum se prevede la articolele 10 și 11. Statele membre se asigură că tehnicile de clasificare sunt aplicate de personal calificat*. Se recomandă de ajustat prevederile proiectului cu prevederile Regulamentului (UE) 2017/1182.

Prevederile art. 8 stabilesc autorizarea metodelor de clasificare automatizate pentru carcasele de bovine, ovine și porcine. Anexele nr. 1 și 2 stabilesc condiții și cerințe minime de autorizare. Prevederile respective pot genera un act permisiv. Reieșind din sensul prevederilor în cauză autorizarea menționată nu prevede eliberarea unui act permisiv. Pentru a evita situații de interpretări discreționare, se recomandă substituirea cuvântului „autorizare” cu un termen alternativ – de exemplu, calibrare, încercare, testare, inspecție tehnică, alt termen. Rezultatele testării, încercării, etc vor fi consemnate în autorizația sanitar veterinară a abatorului. Totodată la art. 8 sunt necesare modificări redacționale, textul „anexa nr. 4” fiind înlocuit cu textul „anexa nr. 2”.

Prevederile alin. (1) al art. 10 stabilesc că *autorizația de clasificator poate fi retrasă* mai departe după text. Pentru a evita situații de interpretări discreționare și de conflict, se recomandă reformularea prevederilor în cauză, și anume autorizația de clasificator se retrage.

Prevederile alin. (5) al art. 1 stabilesc norme incerte, și anume *cu excepția cazurilor prevăzute în cerințele sanitare veterinare*. Pentru a evita situații de interpretări discreționare, prevederile respective necesită a fi concretizate.

Prevederile art. 16 și 17 stabilesc norme privind controalele la fața locului și inspecțiile la fața locului efectuate în ambele cazuri de autoritatea de supraveghere și control (ANSA). Regulamentul (UE) 2017/1184 prevede controalele la fața locului efectuate sub supravegherea autorității competente a statului (art.2). Art.16 și 17 din Regulamentul (UE) 2017/1184 prevăd efectuarea inspecțiilor la fața locului în statele membre de către Comitetul de inspecție al Uniunii. Prevederile respective au

aplicabilitate directă și nu pot fi transpuse în cadrul normativ național în sensul că inspecțiile în cauză sunt efectuate de ANSA. Din cele expuse, pentru a evita situații de interpretări discreționare și dublări în controale, art. 17 din proiect necesită a fi exclus.

Prevederile art. 34 stabilesc că *prezenta lege intră în vigoare după 24 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova*. Pentru a asigura un nivel mai înalt de predictibilitate se recomandă stabilirea termenului de intrare în vigoare cel puțin după trei ani de la data publicării.

Evaluarea notei de fundamentare (analizei impactului de reglementare)

Concluzia: Nota de fundamentare conține suficiente informații pentru a stabili necesitatea intervenției propuse, cu toate că nu conține toată informația necesară și nu analizează pe deplin impactul intervenției, astfel corespunde parțial cu cerințele metodologice prevăzute de Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

Comentarii, recomandări:

Definirea problemei La sub compartimentul e) este necesar de prezentat mai detaliat informații, care ar demonstra că o lege nouă va asigura implementarea sistemului de clasificare a carcaselor de bovine, porcine și ovine și raportarea prețurilor de piață ale carcaselor și animalelor vii.

Stabilirea obiectivelor La acest compartiment obiectivele intervenției din partea statului trebuie să fie legate direct de problemă și cauzele acesteia. Chiar dacă comparativ cu prima versiune a AIR este prezentată altă informație referitor la obiective, această necesită a fi revizuită, deoarece crearea unui sistem transparent de monitorizare a prețurilor, asigurarea clasificării, marcării și etichetării complete a carcaselor nu pot fi considerate obiective – acestea sunt instrumente de soluționare a problemei.

Identificarea opțiunilor La sub compartimentul b) este necesar nu doar de descris prevederile proiectului, dar și de explicat cum acestea țin seama de cauzele problemei.

Analiza impacturilor opțiunilor La acest compartiment este prevăzut că *implementarea actului normativ va fi executată de către abatoarele care sacrifică săptămânal în medie cel puțin 20 de capete de bovine cu vârsta de minimum opt luni și/sau 20 de capete de ovine, și/sau 50 de capete de porcine pe săptămână, conform rezultatelor din anul precedent prin metoda de clasificare manuală și abatoarele care sacrifică în medie săptămânal de la 200 de porci și mai multe prin metoda de clasificare automată și semiautomată. Conform informației deținute de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, sunt autorizate 132 de abatoare pentru speciile: bovină, ovină, porcină (informație menționată la pct.1 b) din prezenta Analiză). Abatoare care îndeplinesc condițiile legii, sunt 20 de agenți economici, care vor fi avea obligativitatea de a clasifica și marca carcasele doar 20 de agenți economici – producători de carne, iar pentru restul producătorilor aceste prevederi vor fi benevole. Cheltuielile cele mai importante, vor fi cele suportate de agenții economici pentru procurarea utilajului tehnologic pentru unitățile de producere. Aceste cheltuieli se estimează la circa 20 mii euro, sau 400 mii lei, pentru fiecare abator. Articolul 2 din Regulamentul (UE) 2017/1182⁴ prevede unele derogări de la clasificarea obligatorie a carcaselor. În special vom menționa așa derogare, conform căreia statele membre pot decide că cerințele privind clasificarea carcaselor de bovine și de porcine prevăzute la punctele A.V și, respectiv, B.II din anexa IV la Regulamentul (UE) nr. 1308/2013⁵ nu sunt obligatorii pentru abatoarele care sacrifică: (a) mai puțin de 150 de bovine cu vârsta de minimum opt luni pe săptămână ca medie anuală; (b) mai puțin de 500 de porcine pe săptămână ca medie anuală. În acest context Analiza de Impact trebuie să ofere informații referitor stabilirea în proiect a unor cerințe mai rigide decât cele prevăzute de legislația UE. Menționăm, că informația prezentată nu oferă argumente suficiente referitor la aceste derogări de la legislația UE în detrimentul mediului de afaceri din Republica Moldova.*

Implementarea și monitorizarea La sub compartimentul a) se va prezenta informație dacă sunt necesare schimbări instituționale.

Consultarea La sub compartimentul c) este necesar să se expună succint poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a impactului și/sau intervenția propusă. Este obligatorie expunerea poziției a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat.

⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A32017R1182>

⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013R1308>

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

GRUPUL DE LUCRU AL COMISIEI DE STAT PENTRU REGLEMENTAREA ACTIVITĂȚII DE ÎNȚREPRINZĂTOR

Nr. 38-78-3055

Chișinău

19 martie 2024

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

Ref. la nr. 10-07/607 din 29.02.2024

În temeiul art.19 alin.(2) lit. b) din Legea nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, pct. 29 subpct.2) și pct. 34 subpct.2) lit. b) ale Regulamentului Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1429/2008, Grupul de lucru, în cadrul ședinței din 12 martie curent a examinat și *a susținut cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor analiza impactului de reglementare la proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege privind clasificarea carcaselor de bovine, porcine și ovine.*

Extrasul din Procesul-verbal nr. 10 al ședinței Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru stat pentru reglementarea activității de întreprinzător din 12 martie 2024 se anexează.

**Secretar general adjunct al Guvernului
Președinte al Grupului de lucru al
Comisiei de stat pentru reglementarea
activității de întreprinzător**

(semnat electronic)

Roman CAZAN

Digitally signed by Cazan Roman
Date: 2024.03.19 11:57:44 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

EXTRAS
din PROCESUL-VERBAL nr. 10
al ședinței Grupului de lucru
al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător
(ședință online)
12 martie 2024

Au participat :

Membrii Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător:

Alexandru Ghețu	- Confederația Națională a Patronatului din Republica Moldova
Eugen Dațco	- director executiv al Uniunii Transportatorilor și Drumarilor din Republica Moldova
Cristina Țișcul	- Asociația Investitorilor Străini (FIA)
Carolina Linte	- director executiv al Asociației Patronale Asociația Națională a Producătorilor de Lapte și Produse Lactate „Lapte”
Eugen Cozmulici	- manager pe politici și advocacy, EBA Moldova
Diana Russu	- Direcția susținere și promovare a membrilor CCI a Republicii Moldova, Camera de Comerț și Industrie
Victor Baciu	- consultant de politici, Asociația Patronală AmCham
Oxana Barbaroș	- Asociația Națională a Companiilor din Domeniul TIC
Valentina Chiper	- șef Secție reglementarea mediului de afaceri, Direcția dezvoltarea mediului de afaceri, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
Roman Gapeev	- șef al Serviciului transport feroviar, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale
Angela Panciuc	- Consultant principal Direcția politici de prevenire a poluării, Ministerul Mediului
Ghenadie Rusu	- Șef al Direcției protecția plantelor și siguranța alimentelor de origine vegetală, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
Corina Cristea	- Șef adjunct al Direcției avizare acte normative
Snejana Novac	- consultant principal în Direcția conformitate juridică, Cancelaria de Stat, secretarul Grupului de lucru

Responsabili din cadrul autorităților publice centrale: Sergiu Tăbăcaru, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Cezar Dumbrăveanu, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Doina Danilov, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Maria Cravcesco, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ștefan Seracuța, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică.

Experți ai Secretariatul Evaluării Impactului de Reglementare: dnii Oleg Chelaru și Victor Ermurachi, Nicolae Boțan.

Examinarea analizei impactului de reglementare la proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege privind clasificarea carcaselor de bovine, porcine și ovine

Autor: Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

Au luat cuvântul:

dna Maria Cravcesco

A menționat că proiectul a fost elaborat în contextul armonizării legislației RM la Acquis UE și anume produsele destinate exportului în UE trebuie să corespundă standardelor Comunitare, atât din punct de vedere a trasabilității și inofensivității, cât și să asigure exigențele ce țin de ambalarea, marcarea și etichetarea produselor.

În mare parte Legea privind clasificarea carcaselor de bovine, porcine și ovine nu a fost implementată din motivul ne intervenției statului și din motiv că în lege nu au fost stabilite cerințe care ar servi drept temelie legală pentru elaborarea cadrului secundar, și anume:

- lipsa obligației Guvernului de a elabora un Regulament privind procedura de autorizare a clasificatorilor.
- lipsa reglementărilor privind forma autorizației de clasificator

(Autorizația de clasificator nu poate fi calificată ca „Autorizație sanitară veterinară de funcționare”. Autorizația de clasificator trebuie să ofere dreptul de prestarea serviciilor de clasificator în baza certificatului de absolvire a Cursului teoretic și practic de clasificare a carcaselor, atât pentru persoanele fizice angajate sau persoane fizice cu activitate de antreprenor de prestări servicii de clasificator, sau persoană juridică cu activitate de antreprenor de prestări servicii de clasificator).

Proiectul de Lege nou, care va abroga Legea nr.27/2017, vor fi păstrate prevederile din textul Legii nr.27/2017 cu completări a 13 articole noi și 4 anexe noi, (unde au fost incluse prevederi despre Clasificare de carcase automatizată) vor fi incluse prevederi pentru a crea cadrul normativ de implementare a Legii, cum ar fi:

- competențele Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare;
- instituirea Comisiei de Clasificare a carcaselor, ca fiind un organ colegial decizional, fără personalitate juridică, instituită de autoritatea de supraveghere și control responsabil pentru organizarea testului de autorizare.

- Competențele Guvernului de a aproba:

- a) Regulamentul privind organizarea și funcționarea Comisiei de Clasificare a carcaselor.
 - b) Regulamentul privind procedura pentru autorizarea clasificatorilor.
- Competențele Ministerului Educației și Cercetării prin aprobarea **programului pentru Cursurile teoretice și practice.**

(Din discuțiile cu reprezentanții Ministerului Educației și Cercetării, În cadrul specialității de Zootehnie a Universității Tehnice din Moldova, sunt predate ore privind clasificarea carcaselor de porcine conform Standardelor Europene .

Totodată la necesitate poate fi organizate Cursuri de formare continuă pentru Adulți, în baza demersului Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare va fi elaborat programul de instruire, sau prin program de învățământ dual).

La moment în art.5 alin.(3) al Legii nr.27/2017, este prevăzut că Programul pentru Cursurile teoretice și practice va fi aprobat de către autoritatea publică centrală pentru agricultură (MAIA), însă aceste prevederi nu sunt posibil de implementat, deoarece, Ministerul nu are competențe de a aproba un program de studii, mai mult ca atât Instituția Publică Universitatea Agrară de Stat din Moldova prin Hotărârea Guvernului nr. 485/2022 a fost absorbită de către Instituția Publică Universitatea Tehnică din Moldova.

Pentru a soluționa problemele înaintate proiectul de lege urmărește următoarele obiective:

1. Crearea unui sistem transparent de monitorizare a prețurilor
2. Protecția sănătății consumatorului, asigurarea clasificării, marcării și etichetării complete a carcaselor, și apărarea drepturilor legitime a consumatorilor în privința informării cu privire proveniența și calitatea cărnii.

Conform informației deținute de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, sunt autorizate 132 de abatoare pentru speciile: bovină, ovină, porcină (informație menționată la pct.1 b) din prezenta Analiză). Abatoare care îndeplinesc condițiile legii, sunt 20 de agenți economici, care vor fi avea obligativitatea de a clasifica și marca carcasele doar 20 de agenți economici – producători de carne, iar pentru restul producătorilor aceste prevederi vor fi benevole.

Odată cu implementarea Legii privind clasificarea carcaselor de bovine, porcine și ovine și raportarea prețurilor de piață ale carcaselor și animalelor vii, țara noastră va obține oportunitatea exportului de carne din specia bovină, porcină și ovine în țările Uniunii Europene, respectiv prețul carcasei de carne va fi stabilit după cerințele Uniunii.

Implementarea proiectului va crea mediul favorabil pentru sectorul de creștere, abatorizare și procesarea cărnii de bovine, porcine și ovine, și va permite să importăm animale de rasă din statele membre ale Uniunii Europene și accesul pentru exportul pentru carnea materie primă în statele membre ale Uniunii Europene.

Totodată, implementarea proiectului va influența direct dezvoltarea, modernizarea regiunilor rurale, rădicarea nivelului de trai în regiunile rurale, va asigura securitatea alimentară a țării și alinierea la standardele de calitate UE a produselor alimentare autohtone.

Solicită susținerea analizei de impact.

dl Victor Ermurachi

A menționat că Analiza de Impact a fost prezentată repetat, fiind luate în considerare unele recomandări expuse.

La sub compartimentul e) este necesar de prezentat mai detaliat informații, care ar demonstra că o lege nouă va asigura implementarea sistemului de clasificare a carcaselor de bovine, porcine și ovine și raportarea prețurilor de piață ale carcaselor și animalelor vii.

Stabilirea obiectivelor, la acest compartiment obiectivele intervenției din partea statului trebuie să fie legate direct de problemă și cauzele acesteia. Chiar dacă comparativ cu prima versiune a AIR este prezentată altă informație referitor la obiective, această necesită a fi revizuită, deoarece crearea unui sistem transparent de monitorizare a prețurilor, asigurarea clasificării, marcării și etichetării complete a carcaselor nu pot fi considerate obiective – acestea sunt instrumente de soluționare a problemei.

Identificarea opțiunilor, la sub compartimentul b) este necesar nu doar de descris prevederile proiectului, dar și de explicat cum acestea ținesc cauzele problemei.

Analiza impacturilor opțiunilor, la acest compartiment este prevăzut că implementarea actului normativ va fi executată de către abatoarele care sacrifică săptămânal în medie cel puțin 20 de capete de bovine cu vârsta de minimum opt luni și/sau 20 de capete de ovine, și/sau 50 de capete de porcine pe săptămână, conform rezultatelor din anul precedent prin metoda de clasificare manuală și abatoarele care sacrifică în medie săptămânal de la 200 de porci și mai multe prin metoda de clasificare automată și semiautomată. Conform informației deținute de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, sunt autorizate 132 de abatoare pentru speciile: bovină, ovină,

porcină (informație menționată la pct.1 b) din prezenta Analiză). Abatoare care îndeplinesc condițiile legii, sunt 20 de agenți economici, care vor fi avea obligativitatea de a clasifica și marca carcasele doar 20 de agenți economici – producători de carne, iar pentru restul producătorilor aceste prevederi vor fi benevole. Cheltuielile cele mai importante, vor fi cele suportate de agenții economici pentru procurarea utilajului tehnologic pentru unitățile de producere. Aceste cheltuieli se estimează la circa 20 mii euro, sau 400 mii lei, pentru fiecare abator. Articolul 2 din Regulamentul (UE) 2017/1182 prevede unele derogări de la clasificarea obligatorie a carcaselor. În special vom menționa așa derogare, conform căreia statele membre pot decide că cerințele privind clasificarea carcaselor de bovine și de porcine prevăzute la punctele A.V și, respectiv, B.II din anexa IV la Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 nu sunt obligatorii pentru abatoarele care sacrifică: (a) mai puțin de 150 de bovine cu vârsta de minimum opt luni pe săptămână ca medie anuală; (b) mai puțin de 500 de porcine pe săptămână ca medie anuală. În acest context Analiza de Impact trebuie să ofere informații referitor stabilirea în proiect a unor cerințe mai rigide decât cele prevăzute de legislația UE. Menționează, că informația prezentată nu oferă argumente suficiente referitor la aceste derogări de la legislația UE în detrimentul mediului de afaceri din Republica Moldova.

Implementarea și monitorizarea, la sub compartimentul a) se va prezenta informație dacă sunt necesare schimbări instituționale.

Consultarea, la sub compartimentul c) este necesar să se expună succint poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a impactului și/sau intervenția propusă. Este obligatorie expunerea poziției a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat.

Concluzii: se recomandă modificarea Analizei de Impact, fiind luate în considerare recomandările expuse.

S-a decis: analiza impactului se susține cu condiția luării în considerare a obiectivelor și recomandărilor (8 - se susține cu condiția luării în considerare a obiectivelor și recomandărilor; 1 – se susține; 2 – nu se susține).

Analiza Impactului de Reglementare la proiectul de lege privind clasificarea carcaselor de bovine, porcine și ovine și raportarea prețurilor de piață ale carcaselor și animalelor vii

Titlul analizei impactului (poate conține titlul propunerii de act normativ):	Proiectul de Lege privind clasificarea carcaselor de bovine, porcine și ovine și raportarea prețurilor de piață ale carcaselor și animalelor vii
Data:	
Autoritatea administrației publice (autor):	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
Subdiviziunea:	Direcția politici în sectorul zootehnic
Persoana responsabilă și datele de contact:	Cravcesco Maria, tel.022-204-522 email.maria.cravcesco@maia.gov.md
Compartimentele analizei impactului	
1. Definirea problemei	
a) Determinați clar și concis problema și/sau problemele care urmează să fie soluționate	
<p align="center">1.Lipsa transparenței prețurilor la carcasele de porc, bovine, ovine; 2. Nivelul scăzut de protecție a consumatorului final.</p>	
b) Descrieți problema, persoanele/entitățile afectate și cele care contribuie la apariția problemei, cu justificarea necesității schimbării situației curente și viitoare, în baza dovezilor și datelor colectate și examinate	
<p><i>Descrierea problemei</i></p> <p align="center">Lipsa transparenței prețurilor la carcasele de porc, bovine, ovine; Nivelul scăzut de protecție a consumatorului final.</p> <p>În Republica Moldova nu este o regulă clară de estimare a prețului unei carcase de bovine, ovine și porc și a animalelor vii.</p> <p>Prețul carcasei de animale este un preț estimativ, negociat între crescător și abator, el se obține după criterii relative, fiind bazat pe greutatea vie și pe evaluarea aproximativă a masei corporale a animalelor înainte de sacrificare.</p> <p>Prețul carcasei de animal nu este estimat în conformitate cu cerințele consumatorului final.</p> <p>Consumatorul final contemporan, este un consumator informat, un consumator care are preferințe să consume carne cu un stat subțire de grăsime.</p> <p>Pentru a schimba situația creată la moment și a satisface cerințele consumatorului final, este necesar de transpune prevederile legislației europene.</p> <p>Cerințele europene, prevăd clasificarea carcaselor de bovine ovine după o grilă și stabilirea nivelului de calitate a carcasei, a cărnii din carcasă (pulpă, spinare, spadă) și gradul de acoperire cu grăsime.</p> <p>Clasificarea carcaselor conform grilei Comune Europene „SEUROP” va permite</p>	

Comercializate carni la un preț mai ridicat, avînd în vedere că va fi garantată calitatea produsului, prin urmare abatoarele locale vor obține profituri mai mari.

Clasificarea carcaselor conform grilei Comune Europene „SEUROP” presupune aprecierea vizuală a grăsimii dorsale, aprecierea vizuală a confirmației, prin acest mod se oferă informația despre procentul de musculatură din carcasă.

Prețul carcanei apreciat după grila Comună Europeană va putea fi bazat pe calitatea cărnii obținute.

La moment, există doar un singur abator care implementează Clasificarea carcaselor după crila Comună „SEUROP” utilizând metoda automată de clasificare a carcaselor. Abatorul pentru sacrificarea porcinelor din cadrul Fermei de creștere a porcilor SRL „PorcoBello” satul Cimișeni, raionul Criuleni.

Persoanele/entitățile afectate și cele care contribuie la apariția problemei

Entitățile afectate sunt abatoarele și fermele de animale care au un circuit închis de producere.

Conform datelor prezentate de ANSA, sunt autorizate 132 de abatoare pentru speciile: bovină, ovină, porcină, dintre care:

13 - pentru sacrificarea bovinelor;

57- pentru sacrificarea combinată a bovinelor, porcinelor , ovinelor și alte specii de animale;

29- pentru sacrificarea bovinelor și porcinelor;

28-pentru sacrificarea porcinelor;

2-pentru sacrificarea bovinelor și ovinelor;

2-pentru sacrificarea ovinelor;

1- pentru sacrificarea ovinelor și porcinelor;

Dintre acestea 11 abatoare sunt autorizate pentru exportul de carne.

Necesitatea schimbării situației curente și viitoare, în baza dovezilor și datelor colectate și examinate

Situația care este la momentul actual pe piața cărnii, aceasta este una haotică și instabilă, prețul fiind bazat pe greutatea vie și pe evaluarea aproximativă a masei corporale a animalelor înainte de sacrificare.

În Republica Moldova piața este în special bazată pe carnea de porc, se produce aproximativ 80% din consumul total al populației.

Respectiv abatoarele sunt specializate în mare parte pe sacrificarea cărnii de porci.

Capacitatea maximă de sacrificare a abatoarelor este de la aproximativ 70 până la 370 capete în medie pe săptămână. Prețul unei carcane fiind de la aproximativ 5075 lei.

Dar acest preț este estimat în dependență de prețul animalului viu, gata pentru sacrificare raportat la coeficientul de conversie de 0,75%.

Exemplu: dacă un porc gata pentru sacrificare (în masă vie) cântărește de la 115-120 kg atunci carcasa la sacrificare va cântări de la 86-90 kg.

Respectiv prețul carcanei nu este bazat pe conținutul de carne slabă din greutatea carcanei.

Reieșind din cele expuse, la moment este necesitatea de a schimba situația actuală prin adoptarea cadrului normativ adecvat armonizat cu cerințele legislației europene.

c) Expuneți clar cauzele care au dus la apariția problemei

Cauzele care au dus la apariția Problemelor identificate sunt:

1. Nivel scăzut de dezvoltare al sectorului zootehnic;
2. Relațiile dificile de comerț între ferme – abatoare și procesatori.
3. Relațiile limitate de comerț cu alte țări;

1. Nivelul scăzut de dezvoltare al sectorului zootehnic

Sectorul zootehnic din Republica Moldova are rezerve mari de dezvoltare, în special la capitolul creșterea cărnii de bovine, de ovine, dar și de porcine. În ultimii ani dinamica efectivelor de animale este într-o lentă dar continuă scădere, înregistrând valori foarte mici în comparație cu potențialul maxim care a fost în anii 1986-1989 (tabelul 1).

Tabelul 1

Șeptelul de bovine, porcine și ovine din Republica Moldova, în anii 1989 și 2010-2022

Specia	U.m.	Anii							
		1989	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2022
Bovine	mii cap.	1131	222	216	204	191	189	191	104
Porcine	mii cap.	1871	377	478	439	410	465	472	348
Ovine	mii cap.	1272	915	905	832	824	713	723	438

Specia	U.m.	Anii						
		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Bovine	mii cap.	186	182	167	144	124	109	104
Porcine	mii cap.	453	439	406	397	396	339	348
Ovine	mii cap.	718	710	679	613	531	474	438

Scăderea considerabilă a efectivului de animale este afectată mai mulți factori, așa ca:

1. Destrămarea Uniunii Sovietice;
2. Condițiile climaterice, în ultima perioadă, țara noastră este afectată de secetă, aceasta a devenit pentru Republica Moldova un fenomen obișnuit și nu mai poate fi tratat ca excepțional. Astfel, seceta lovește cu o periodicitate de o dată la 2-4 ani. Seceta a pus stăpânire pe țara noastră și în anii 2011-2012 și în anii 2015-2016 și 2020.
3. Pandemia COVID-19;
4. Virusul Pestei Porcine Africane, care a afectat mult sectorul de creșterea porcilor în anii 2016 – 2022, cel mai mare focar a fost în anul 2022, au fost nimiciți 30 mii de porci într-o fermă comercială, care asigura aproximativ 12% din cantitatea de carne de porc din țară.
5. Războiul declanșat de Federația Rusă în Ucraina.

În anul 2022, efectivul de bovine a fost de 11 ori mai mic, efectivul de porcine de 5,3 ori mai mic, iar șeptelul de ovine s-a redus cu cca 34 la sută față de anul 1989.

Totodată, datorită intervenției statului se simte o revigorare a sectorului. Doar în anul 2022, agenții economici au investit în procurarea animalelor de prăsilă cca 40,4 milioane lei.

În conformitate cu prevederile Regulamentului privind acordarea de plăți directe per cap de animal, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.836/2020, în anul 2022 au fost alocate plăți directe per cap de animal în sumă de 150,2 mil. lei, ce au contribuit la stimularea creșterii și întreținerii a:

- 17 445 bovine (dintre care 3831 - junci peste 12 luni, 11 326 vaci din rase specializate pentru producția de lapte și mixte și 2288 vaci din rase specializate pentru producția de carne);

- 36 044 ovine (dintre care 3 053 - mioare peste 12 luni, 31 444 oi din rase specializate pentru producția de lapte și mixte și 1 547 oi din rase specializate pentru producția de carne);

Aplicarea plăților directe a stimulat creșterea șeptelului de vaci și ovine în fermele comerciale (tabelul 2).

*Șeptelul de bovine și ovine din întreprinderile agricole, gospodării țărănești și gospodăriile casnice din Republica Moldova,
Mii capete în anii 2020 și -2022*

<i>Specia</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>	<i>2022</i>
Bovine	124	109	104
Întreprinderi ag și gos.țăr	17,4	18,6	22,3
Gospodării casnice	105,6	105,3	90,3
Ovine	531	474	438
Întreprinderi ag și gos.țăr	17,6	16,7	17,0
Gospodării casnice	513,5	457,7	416,8

Astfel, situația de pe piața internă a carcasei de carne de bovine, ovine și porcine a suferit schimbări de la o piață controlată, bazată pe principiile economiei dirijate, la o piață liberă, dar din păcate regulile de piață din țara noastră nu au o sistemă bine stabilită. Prețul cărnii de bovine, ovine și porcine este un preț presupus, care după regula timpului, era un preț stabilit de deținătorul de animale, estimativ bazat pe greutatea vie și evaluarea aproximativă a animalului dat la sacrificare.

2. Relațiile dificile de comerț între ferme – abatoare și procesatori.

Piața cărnii la noi în țară este mai mult axată pe carnea de porc și anume carnea de porc este mai mult consumată de populație.

Respectiv operatorii din acest sector sunt fermele cu ciclul închis de producere sau fermele care se ocupă doar cu creșterea animalelor fără abatorizare/ abatoarele propriu zis și procesatorii de carne de porc.

Fermele nu au încheiate contracte durabile cu procesatorii pentru comercializarea cărnii (nu este un plan bine stabilit și sigur), contractele se încheie la solicitare și pe o anumită cantitate, nu este un flux continuu.

Procesatorii se asigură cu carne din import, motivul fiind prețul mai mic și calitatea mai înaltă, respectiv carnea din import vine deja gata clasificată după categoria necesară procesatorului (cazul cărnii de porc importată din țările Uniunii Europene) și un alt motiv este că fermele nu pot asigura cu carne piese, doar carcace și semicarcace.

Astfel, utilizarea de către abatoare a sistemului de clasificare a carcaselor ar permite procesatorilor să procure carnea autohtonă clasificată de categoria necesară cu un strat de grăsime mai mic, conform cerințelor pentru procesare și obținerea produselor calitative.

Cotă de import de carne fără taxe din țările Europene este limitată (5000 tone/an), această limită este necesară, pentru a permite dezvoltarea pieței interne de carne, dar este necesar ca carnea produsă de fermele autohtone /abatoare să corespundă cerințelor care sunt la producerea cărnii de import (marcarea și clasificarea carcaselor) pentru a stabili relații mai sigure pe intern între fermier și procesator cu contracte pe lungă durată și de a limita importul de carne din străinătate.

3. Relațiile limitate de comerț cu alte țări;

Țările desinate exportului de carne, pentru țara noastră au fost în marea parte țările din Comunitatea Statelor Independente, în special Federația Rusă (carnea congelată de bovine și carnea din specia ovine și caprine) cca jumătate din cantitatea de carne exportată a fost pentru Federația Rusă.

Piața CSI este foarte des supusă presiunii politice și Embargo stabilit de Federația Rusă pentru exportul produselor alimentare, din acest considerent operatorii din țara noastră s-au orientat către piața din Țările cu tradiții Islamice (*tabelul 4 și 5*) și doar în anul 2022 cca 4,3 % carne de ovine sau caprine proaspătă sau congelată din totalul exportat, a fost exportată în Uniunea Europeană-România.

Reieșind din cele menționate, observăm că producătorii locali sunt influențați de factorii externi.

Astfel, o soluție pentru situația creată pe piața externă a cărnii de bovină ovină și caprină este transpunerea actelor europene din domeniu pentru a avea acces pe piață Uniunii Europene.

Tabelul 3

Țările destinatare de export a cărnii de bovine și ovine, în anii 2019-2021

Destinația	2019	2020	2021
	Cantitatea tone	Cantitatea tone	Cantitatea tone
Carne de animale din specia bovine, proaspata sau refrigerata:			
<i>Total</i>	267.8	42.1	-
<i>inclusiv</i>			
<i>Georgia</i>	266.5	40.9	-

<i>Kuwait</i>	1.1	1.1	-
Carne de animale din specia bovine, congelata:			
Total	724.3	380.5	832.3
<i>inclusiv</i>			
<i>Azerbaidjan</i>	124.4	19.5	-
<i>Belarus</i>	-	-	39.3
<i>Kazahstan</i>	-	40.0	60.0
Federatia Rusa	457.9	19.5	3.5
<i>Ucraina</i>	1.1	-	-
<i>Uzbekistan</i>	100.1	301.4	696.7
<i>Bahrain</i>	-	34,00	29.3
<i>Georgia</i>	40.8	-	-
<i>Egipt</i>	-	-	3.2
Carne de animale din speciile ovine sau caprine, proaspata, refrigerata sau congelata:			
Total	1.566.6	1.199.5	1.042.8
<i>inclusiv</i>			
<i>Azerbaidjan</i>	36.6	-	-
<i>Kazahstan</i>	-	10.0	21.8
Federatia Rusa	914.2	496.8	152.4
<i>Ucraina</i>	52.0	-	-
<i>Uzbekistan</i>	-	10.2	3.9
<i>Bahrain</i>	224.4	419.0	186.6
<i>Irak</i>	20.0	145.5	-
<i>Iordania</i>	-	35.6	208.8
<i>Kuwait</i>	38.8	1.4	-
<i>Oman</i>	0,558	36.8	214.3
<i>Qatar</i>	121.2	19.5	49.3
<i>Emiratele Arabe Unite</i>	-	-	79.2
<i>Turcia</i>	33.4	-	-
<i>Egipt</i>	125.1	24.6	126.2

Tabelul 4

Țările destinatare de export a cărnii de bovine și ovine, în anii 2020-2022

<i>Destinația</i>	2020		2021		2022	
	<i>Cantitatea, tone</i>	<i>%</i>	<i>Cantitatea, tone</i>	<i>%</i>	<i>Cantitatea, tone</i>	<i>%</i>
Carne de bovine congelată (poziția tarifară 0202)						
Total	381	100	832,3	100	419,0	100
<i>inclusiv</i>						
<i>Kazahstan</i>	40,0	11	60,0	7,2	-	-
<i>Federația Rusă</i>	20	1	4	0,5	264,1	63
<i>Uzbekistan</i>	301,4	79	697	84	141	33,6
<i>Țări Arabe</i>	34,0	9	32,6	4	14,2	3,4
Carne de ovine sau caprine proaspătă, refrigerată sau congelată (poziția tarifară 0204)						
Total	1199,5	100	1043	100	378,5	100
<i>inclusiv</i>						
<i>Kazahstan</i>	10,0	0,83	21,8	2	-	-
<i>Federația Rusă</i>	496,8	41	152,4	14	222,6	59
<i>Uzbekistan</i>	10,2	0,85	4	0,4	-	-
<i>Romania</i>	-	-	-	-	16,2	4,3
<i>Țări Arabe</i>	682,4	57	864,5	83	139,5	37

d) Descrieți cum a evoluat problema și cum va evolua fără o intervenție

În țara, noastră efectivul de animale era cel mai mult concentrat în gospodăriile casnice. Deținătorii casnici, în majoritatea lor, dețineau în special porci pentru îngreșat și ovine, care se abatorizau în condiții casnice și se vindeau la piața locală, la un preț foarte estimativ, în care de obicei nu erau incluse cheltuielile de creștere a animalului și nici nu se punea accent pe stratul de grăsime și conformația carcasei, iar bovinele erau crescute, în special pentru producția de lapte, pentru comercializare erau vândute în masă vie. Odată cu globalizarea și cu trecerea la economia de piață s-a creat ferme de creștere a animalelor și abatoare specializate pentru sacrificarea acestora, dar nu a fost creat un cadru normativ clar care să stabilească relațiile de piață dintre fermele de animale, care vând animale către abator pentru sacrificare și abatoarele.

În luna martie 2017 Parlamentul a adoptat Legea privind clasificarea carcaselor de bovine, privind clasificarea carcaselor de bovine, porcine și ovine, care transpune parțial prevederile:

- a) Regulamentului (CE) nr. 1249/2008 al Comisiei din 10 decembrie 2008 de stabilire a normelor detaliate privind punerea în aplicare a grilelor comunitare de clasificare a carcaselor de carne de vită, porc și oaie și raportarea prețurilor acestora;
- b) Anexei VI din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de instituire a unei organizări comune a piețelor produselor agricole .

Însă, ne cătând la faptul, ca Parlamentul a adoptat un act normativ, care să reglementeze cerințele europene și să fie stabilit un mecanism al pieței cărnii de bovină, porcină și ovină, prevederile acestuia nu au fost implementate.

În mare parte Legea privind clasificarea carcaselor de bovine, porcine și ovine nu a fost implementată din motivul ne intervenției statului și din motiv că în lege nu au fost stabilite cerințe care ar servi drept temei legal pentru elaborarea cadrului secundar, și anume:

- Lipsa obligației Guvernului de a elabora un Regulament privind procedura de autorizare a clasificatorilor.
- Lipsa reglementărilor privind forma autorizației de clasificator (Autorizația de clasificator nu poate fi calificată ca „Autorizație sanitară veterinară de funcționare”).

Autorizația de clasificator trebuie să ofere dreptul de prestarea serviciilor de clasificator în baza certificatului de absolvire a Cursului teoretic și practic de clasificare a carcaselor, atât pentru persoanele fizice angajate sau persoane fizice cu activitate de antreprenor de prestări servicii de clasificator, sau persoană juridică cu activitate de antreprenor de prestări servicii de clasificator)

- Lipsa modificărilor la Legea 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, prin includerea în anexa nr.1 a actului permisiv „Autorizația de clasificator”.

Activitatea de Clasificator de carcase de bovine, porcine și ovine a fost inclusă în Clasificatorul Ocupațiilor din Republica Moldova, aprobat prin Ordinul nr.11/2021 al Ministerului Muncii și Protecție Sociale , **codul 751105**.

e) Descrieți cadrul juridic actual aplicabil raporturilor analizate și identificați carențele prevederilor normative în vigoare, identificați documentele de politici și reglementările existente care condiționează intervenția statului

Cadrul juridic actual aplicabil este

Legea nr. 27/2017 privind clasificarea carcaselor de bovine, porcine și ovine stabilește prevederi clare privind:

- Categoria unităților de sacrificare (unitățile de sacrificare autorizate care sacrifică anual, în medie, cel puțin 20 de capete de bovine adulte și/sau 20 de capete de ovine, și/sau 50 de capete de porcine pe săptămână, conform rezultatelor din anul precedent.)

- Obligațiile acestora, ceea ce ține de stabilirea prețului de carcasă în dependență de grila de clasificare;

- Obligațiile autorității de supraveghere și control (Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor);

- Activitatea de clasificator;

- Regulile de clasificare și identificare a carcaselor de bovine, porcine și ovine;

- Controlul oficial al carcaselor.

- Înregistrarea și raportarea prețurilor.

Legea nr. 27/2017 privind clasificarea carcaselor de bovine, porcine, ovine - transpune parțial prevederile **Regulamentului (CE) nr 1249/2008** al Comisiei din 10 decembrie 2008 de stabilire a normelor detaliate privind punerea în aplicare a grilelor comunitare de clasificare a carcaselor de carne de vită, porc și oaie și raportarea prețurilor acestora.

Prevederile prezentei legi nu au fost implementate până la momentul actual.

- **Agencia Națională pentru Siguranța Alimentelor** și operatorii din domeniul alimentar (**abatoarele**) sunt obligați să execute direct prevederile legii.

Carențele prevederilor normative în vigoare

În urma analizei prevederilor Legii nr.27/2017 privind clasificarea carcaselor bovine, porcine și ovine au fost observate unele carențe cum ar fi:

- Lipsa obligației Guvernului de a elabora un Regulament privind procedura de autorizare a clasificatorilor.

- Lipsa reglementărilor privind forma autorizației de clasificator

(Autorizația de clasificator nu poate fi calificată ca „Autorizație sanitară veterinară de funcționare”.

Autorizația de clasificator trebuie să ofere dreptul de prestarea serviciilor de clasificator în baza certificatului de absolvire a Cursului teoretic și practic de clasificare a carcaselor, atât pentru persoanele fizice angajate sau persoane

fizice cu activitate de antreprenor de prestări servicii de clasificator, sau persoană juridică cu activitate de antreprenor de prestări servicii de clasificator)

Legea nr.27/2017, nu transpuse prevederile din Regulamentul (CE) nr. 1249/2008 referitoare la sistemul de clasificare automatizată a carcanelor.

Motivul neincluzerii acestor prevederi, a fost: - **La momentul incipient de implementare a acului normativ s-a pus accentul doar tehnicile de clasificare manuală, ulterior, la o perioada de 5 ani se preconiza să fie introduse și metodele automatizate.**

Proiectul de Lege nou, care va abroga Legea nr.27/2017, vor fi păstrate prevederile din textul Legii nr.27/2017 cu completări a 13 articole noi și 4 anexe noi, (unde au fost incluse prevederi despre Clasificare de carcase automatizată) vor fi incluse prevederi pentru a crea cadrul normativ de implementare a Legii, cum ar fi:

- competențele Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare;
- instituirea Comisiei de Clasificare a carcaselor, ca fiind un organ colegial decizional, fără personalitate juridică, instituită de autoritatea de supraveghere și control responsabil pentru organizarea testului de autorizare.

- Competențele Guvernului de a aproba:

- a) Regulamentul privind organizarea și funcționarea Comisiei de Clasificare a carcaselor.

- b) Regulamentul privind procedura pentru autorizarea clasificatorilor.

- Competențele Ministerului Educației și Cercetării prin aprobarea **programului pentru Cursurile teoretice și practice.**

(Din discuțiile cu reprezentanții Ministerului Educației și Cercetării, În cadrul specialității de Zootehnie a Universității Tehnice din Moldova, sunt predate ore privind clasificarea carcaselor de porcine conform Standardelor Europene .

Totodată la necesitate poate fi organizate Cursuri de formare continuă pentru Adulți, în baza demersului Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare va fi elaborat programul de instruire, sau prin program de învățământ dual).

La moment în art.5 alin.(3) al Legii nr.27/2017, este prevăzut că Programul pentru Cursurile teoretice și practice va fi aprobat de către autoritatea publică centrală pentru agricultură (MAIA), însă aceste prevederi nu sunt posibil de implementat, deoarece, Ministerul nu are competențe de a aproba un program de studii; mai mult ca atât Instituția Publică Universitatea Agrară de Stat din Moldova prin Hotărârea Guvernului nr. 485/2022 a fost absorbită de către Instituția Publică Universitatea Tehnică din Moldova.

Comisia Uniunii Europene în luna aprilie 2017, a adoptat un alt Regulamentul nr. 2017/1182 de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1249/2008, menționat mai sus, care a intrat în vigoare în luna iulie 2018.

Odată cu acordarea Republicii Moldova, în 23 iunie 2022, a statutului de țară candidat de membru a Uniunii Europene, Republica Moldova și-a asumat angajamentul de a transpune legislația Uniunii Europene în întregime.

Astfel, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare este obligat să elaboreze un act normativ, care va transpune prevederile:

1. Regulamentului delegat (UE) 2017/1182 al Comisiei din 20 aprilie 2017 de completare a Regulamentului (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește grilele Uniunii pentru clasificarea carcaselor de carne de vită, porc și oaie și în ceea ce privește raportarea a prețurilor de piață ale anumitor categorii de carcase și animale vii și va abroga prevederile transpuse cu cele din Regulamentul (CE) nr. 1249/2008 menționat supra.

2. Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2017/1184 al Comisiei din 20 aprilie 2017 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește grilele Uniunii pentru clasificarea cărnii de vită, porc și ovine carcase și în ceea ce privește raportarea prețurilor de piață ale anumitor categorii de carcase și animale vii.

Documentele de politici care condiționează intervenția statului sunt:

1. Legea nr. 112 din 02.07.2014 pentru ratificarea Acordului de Asociere între Republica Moldova pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte;
2. Hotărârea Guvernului nr. 56/2023 cu privire la aprobarea Strategiei naționale de dezvoltare agricolă și rurală pentru anii 2023-2030, Obiectivul general 2 „*Dezvoltarea industriei alimentare și diversificarea piețelor*”;
3. Hotărârea Guvernului nr. 829/2023 cu privire la aprobarea Planului național de acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană pe anii 2024-2027, pct. 112.

Odată ce țara noastră a semnat Acordul de Asociere cu Uniunea Europeană și Acordul de Liber Schimb, care presupune liberalizarea comerțului cu bunuri și servicii, reducerea taxelor vamale, barierele tehnice și netarifare, precum și abolirea restricțiilor cantitative, au fost create premise de export a mărfurilor și produselor, inclusiv a celor de origine zootehnică (carne, lapte, ouă, piei și pielicele, produse apicole, etc.) în țările UE.

Acordul presupune armonizarea legislației RM la Acquis UE, deci produsele destinate exportului în UE trebuie să corespundă standardelor Comunitare, atât din punct de vedere a trasabilității și inofensivității, cât și să asigure exigențele ce țin de ambalarea, marcarea și etichetarea produselor.

Unul din Obiectivele generale ale Strategiei naționale de dezvoltare agricolă și rurală pentru anii 2023-2030 este „**Dezvoltarea industriei alimentare și diversificarea piețelor**” pentru a atinge acest obiectiv, statul, până în 2030, își propune să obțină următoarele rezultate:

- Dezvoltarea afacerilor de microprocesare – cel puțin 10% din totalul afacerilor;
- Diversificarea produselor locale și etichetarea calității produselor locale – creșterea ponderii produselor etichetate cu 10%;
- Creșterea cu 20% a numărului de producători locali ce dețin certificări în domeniul calității produselor;

- Valoarea producției industriale fabricate în creștere cu 10%;
 - Sporirea exportului produselor agroalimentare cu 15%
- Aceste rezultate pot fi obținute prin, așa acțiuni concrete cum sunt:
- Transpunerea legislației naționale cu acquis-ul european;
 - Implementarea actelor normative transpuse.

Pentru a executa prevederile Acordului de Asociere, s-a aprobat Planul național de acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană pe anii 2024-2027, prin care s-a stabilit transpunerea, pe domeniul „Siguranța alimentară, politici sanitare și fitosanitare” a 159 de acte UE în 116 de acte naționale.

La pct. 112. este prevăzută acțiunea de a elabora Proiect de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea Legii privind clasificarea carcaselor de bovine, ovine și porcine și raportarea prețurilor de piață la anumite categorii de carcase de animale vii și abrogarea Legii nr. 27/2017 privind clasificarea carcaselor de bovine, porcine și ovine, până în septembrie 2024.

2. Stabilirea obiectivelor

a) Expuneți obiectivele (care trebuie să fie legate direct de problemă și cauzele acesteia, formulate cuantificat, măsurabil, fixat în timp și realist)

Pentru a soluționa problemele înaintate proiectul de lege urmărește următoarele obiective:

1. Crearea unui sistem transparent de monitorizare a prețurilor
2. Protecția sănătății consumatorului, asigurarea clasificării, marcării și etichetării complete a carcaselor, și apărarea drepturilor legitime a consumatorilor în privința informării cu privire proveniența și calitatea cărnii.

3. Identificarea opțiunilor

a) Expuneți succint opțiunea „a nu face nimic”, care presupune lipsa de intervenție

Lipsa intervenției prin opțiunea „a nu face nimic” va determina posibile:

✓ Avantaje:

1. Lipsa cheltuielilor administrative pentru elaborarea și promovarea proiectului Legii privind clasificarea carcaselor de bovine, porcine și ovine și raportarea prețurilor de piață ale carcaselor și animalelor vii;
2. Lipsa pentru crearea și implementarea unui sistem automatizat de clasificare a carcaselor în abatoare;
3. Lipsa cheltuielilor administrative de instruire a clasificatorilor din partea ANSA și a abatoarelor și a Ministerului Educației și Cercetării;
4. Lipsa cheltuielilor pentru a mări capacitățile Sistemului Automatizat Registrul Animalelor, pe compartimentul Înregistrarea materiei prime obținute de la animale și a face posibil monitorizarea pe tot lanțul valoric, până la consumatorul final.

✓ Dezavantaje:

1. Ne executarea prevederilor Legii nr.27/2017;
2. Mediul de afaceri (abatoarele), se confruntă cu un șir de probleme nesoluționate până în prezent (problemele descrise la pct.1 c) din prezenta Analiză);

3. Stabilirea prețului pe principii de negociere, fără a pune accent pe calitatea cărnii și acoperirea cu stratul de grăsime;
4. Imposibilitatea exportului cărnii în carcase și semicarcase în țările Uniunii Europene;
5. Lipsa unei activități transparente a părților implicate în creșterea și sacrificarea animalelor de fermă.
6. Remunerarea necorespunzătoare a crescătorilor de animale pentru produsul furnizat.
7. La nivel național nu va fi pe deplin îndeplinit Planul de acțiuni RM-UE, în ceea ce privește apropierea de practicile administrative și legislative ale UE și internaționale.

b) Expuneți principalele prevederi ale proiectului, cu impact, explicând cum acestea ținesc cauzele problemei, cu indicarea inovațiilor și întregului spectru de soluții/drepturi/obligații ce se doresc să fie aprobate

Principalele prevederi a Proiectului de Lege privind clasificarea carcaselor de bovine, porcine și ovine și raportarea prețurilor de piață ale carcaselor și animalelor vii, sunt:

1. Obiectul de reglementare și sfera de aplicare a legii;
2. Competența Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare;
3. Competența Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor;
4. Activitatea abatoarelor;
5. Activitatea clasificatorului și tehnicile de clasificare manuală și automatizată;
6. Regulile de clasificare și prezentare a carcaselor de bovine, porcine și ovine și marcarea acestora;
7. Controlul oficial la fața locului;
8. Înregistrarea și raportarea prețurilor.

Prevederile care au un impact asupra mediului de afaceri sunt:

1. Tehnicile de clasificare a carcaselor (manuală și automată), particularitățile acestor tehnici sunt următoarele:

Tehnică manuală se folosește în abatoarele care sacrifică **până la 200 de porci** în medie pe săptămână și ea constă în ceia că pentru efectuarea clasificării se folosește RIGLA și cu ajutorul formulei:

Conținutul de carne macră al carcasei se calculează după următoarea formulă:

$$Y = 50,89767 - 0,70985 \times X_1 + 0,26457 \times X_2,$$

unde:

Y = procentul estimat de carne macră în carcasă;

X₁ = grosimea slăninii (incluzând șoricul) în milimetri, deasupra mușchiului Gluteus medius, determinată la minimum;

X₂ = grosimea cărnii în milimetri, în linie dreaptă, între canalul medular și vârful anterior al mușchiului Gluteus medius.

Formula este valabilă pentru carcasele având o greutate cuprinsă între 50 și 120 kg.

De asemenea la abatoarele care s-au sacrificat în medie, în anul precedent, **sub 200 de porci/săptămână** se poate utiliza și Tehnica automată cu aparatul OPTISCAN-TP

1. Clasificarea carcaselor de porc se realizează cu ajutorul unui aparat denumit Optiscan-TP

2. Aparatul Optiscan-TP trebuie să fie echipat cu un aparat foto digital care să preia o fotografie edificatoare a celor două puncte de măsurare de pe carcasă. Imaginile reprezintă baza pentru calcularea grosimii slăninii și a mușchiului, conform metodei două puncte "Zwei-Punkte Messverfahren (ZP)". Rezultatele măsurătorilor trebuie să fie convertite în conținut de carne macră estimat cu ajutorul aparatului Optiscan-TP. Imaginile foto sunt salvate și mai târziu pot fi controlate. Interfața Bluetooth(R) integrată permite un transfer ușor al datelor.

3. Conținutul de carne macră al carcasei se calculează după următoarea formulă:

$$Y = 51,14666 - 0,72228 \times X_1 + 0,26539 \times X_2,$$

unde:

Y = procentul estimat de carne macră în carcasă

X₁ = grosimea slăninii (incluzând șoricul) în milimetri, deasupra mușchiului Gluteus medius, determinată la minimum;

X₂ = grosimea cărnii în milimetri, în linie dreaptă, între canalul medular și vârful anterior al mușchiului Gluteus medius.

Formula este valabilă pentru carcasele având o greutate cuprinsă între 50 și 120 kg.

În cazul în care abatoarele sacrifică în medie pe săptămână peste 200 de porci. Acestea utilizează tehnica automatizată

Metoda cu sondă optică

FAT-O-MEATER (FOM)

1. Clasificarea carcaselor de porc se realizează cu ajutorul aparatului denumit Fat-O-Meater (FOM).

2. Aparatul este dotat cu o sondă cu diametrul de 6 mm, care conține o fotodiodă de tip Siemens SFH 950/960, având o marjă de operare cuprinsă între 3 și 103 mm. Rezultatele măsurătorilor sunt convertite în conținut estimat de carne macră cu ajutorul unui computer.

3. Conținutul de carne macră al carcasei se calculează după următoarea formulă:

$$Y = 60,26989 - 0,81506 \times X_1 + 0,20097 \times X_2,$$

unde:

Y = procentul estimat de carne macră în carcasă;

X₁ = grosimea slăninii (incluzând șoricul) în milimetri, măsurată la distanță de 7 cm de linia mediană;

X₂ = grosimea mușchiului în milimetri, măsurată la 7 cm de linia mediană, între a treia și a patra ultimă coastă.

Formula este valabilă pentru carcasele având o greutate cuprinsă între 50 și 120 kg.

5. Metoda se aplică în unitățile de abatorizare în care s-au sacrificat în medie, în anul precedent, peste 200 de porci/săptămână.

La utilizarea tehnicilor automatizate abatoarele, vor suporta cheltuieli pentru procurarea aparatelor necesare pentru clasificarea carcaselor.

Pentru clasificarea carcusele de bovine se ia în calcul numărul de bovine sacrificate săptămânal și vârsta acestora, pentru abatoarele care sacrifică mai puțin de

20 de bovine cu **vârsta de minimum 8 luni** . La abatorizarea bovinelor nu se practică tehnica de clasificare automatizată.

Pentru abatoarele care sacrifică **ovine** la clasificarea carcasei se pune accent pe greutate culoarea cărnii și gradul de acoperire cu grăsime pentru carcasele de miel care cântăresc sub **13 kg**.

2. Sistemul de raportare și monitorizare a prețurilor

Raportarea prețurilor presupune înregistrarea acestora de către abatoare săptămânal și plasarea la un loc vizibil. Abatoarele transmit informația centralizat către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, respectiv Ministerul este în drept să stabilească un preț de referință la nivel național.

Impactul pozitiv în urma implementării prevederilor legii.

În cazul implementării tehnicilor de clasificare a carcaselor (metoda manuală și automată) și sistemul de raportare și monitorizarea prețului la carcase și animale vii, va avea următoarele impact pozitiv asupra mediului de afaceri:

1. Extinderea în spațiul rural a mediului de afaceri profitabil;
2. îmbunătățirea activității de marketing în întreprinderile de producere și procesare a cărnii, practicarea unui business mai transparent;
3. promovarea producției autohtone (a cărnii de bovine, porcine și ovine) atât pe piața internă, cât și pe piața Uniunii Europene, dar și pe alte piețe;
4. creșterea veniturilor tuturor actorilor de pe filiera cărnii (crescătorilor de animale, întreprinderilor de producere și procesare a cărnii);
5. asigurarea unei trasabilități a produselor din carne.

c) Expuneți opțiunile alternative analizate sau explicați motivul de ce acestea nu au fost luate în considerare

Opțiunea alternativă nr. 1 este Aplicarea prevederilor **Legii nr. 27/2017** privind clasificarea carcaselor de bovine, porcine și ovine.

Legea nr. 27/2017 stabilește :

1. Categoria abatoarelor care pot efectua clasificarea manuală sunt prevăzute în art.4:

Clasificarea carcaselor este obligatorie pentru unitățile de sacrificare autorizate care sacrifică anual, în medie, cel puțin 20 de capete de bovine adulte și/sau 20 de capete de ovine, și/sau 50 de capete de porcine pe săptămână, conform rezultatelor din anul precedent.

2. Procedura de autorizare a clasificatorilor este următoarea:

1. Autorizația de clasificator se atribuie gratuit persoanelor care dețin diplomă de studii superioare și/sau profesionale în unul din astfel de domenii ca zootehnia, medicina veterinară, tehnologia procesării cărnii și care au absolvit cursul de clasificare a carcaselor. Autorizația de clasificator se eliberează în termen de 2 zile lucrătoare din momentul depunerii cererii, cu anexarea certificatului de specializare, a copiilor de pe diploma de studii superioare și/sau profesionale și de pe actul de identitate. Solicitarea altor documente nu se admite.

2. Cursurile teoretic și practic de clasificare a carcaselor și examenele de absolvire sînt organizate și desfășurate de către instituțiile de învățămînt, acreditate

conform Codului educației, în baza unui program aprobat de către autoritatea publică centrală pentru agricultură.

3. Obligațiile Agenției Naționale pentru Siguranța alimentelor cum ar fi:

1. gestionează Sistemul național de clasificare a carcaselor de bovine, porcine și ovine;
2. verifică corectitudinea utilizării echipamentelor și tehnicilor de clasificare a carcaselor de bovine, porcine și ovine;
3. eliberează autorizația de clasificator ;
4. întocmește și actualizează trimestrial lista persoanelor care dețin autorizație de clasificator;
5. desemnează persoanele care vor verifica, prin sondaj sau la cerere, corectitudinea clasificării carcaselor de bovine, porcine și ovine;
6. reține autorizația de clasificator ;
7. examinează și soluționează contestațiile care apar în urma clasificării carcaselor de bovine, porcine și ovine, conform prevederilor legale;
8. păstrează și ține evidența actelor de control întocmite în urma verificării rezultatelor clasificării carcaselor de către clasificatori;
9. colaborează cu școlile profesionale și instituțiile de învățământ superior în vederea formării specialiștilor în domeniul clasificării carcaselor de bovine, porcine și ovine;
10. primește și sistematizează informația privind prețurile înregistrate la unitatea de sacrificare, pentru animalele recepționate spre sacrificare;
11. aprobă modelele rapoartelor a prețurilor.

4. Modul de înregistrare și raportare a prețurilor

1. Unitățile de sacrificare vor înregistra și raporta la ANSA informația privind prețurile pentru carcasele clasificate,
2. Prețul care urmează să fie înregistrat este prețul plătit furnizorului pentru animal, fără TVA. Prețul menționat se calculează pentru 100 kg de carcasă, cântărită și clasificată pe cârlig la unitatea de sacrificare.
3. Greutatea care trebuie luată în considerare este greutatea carcabei calde: la cel târziu o oră de la înjunghierea animalului – pentru carcasele de bovine și ovine și la 45 de minute – pentru carcasele de porcine. Greutatea carcabei reci reprezintă 98% din greutatea carcabei calde.
4. Prețurile vor fi raportate săptămânal, în prima zi a săptămânii ce urmează după săptămîna de raport, prin orice mijloace accesibile (electronice, poștă, fax etc.), conform unui model aprobat de către ANSA.

Legea nr.27/2017 privind clasificarea carcaselor de bovine, porcine și ovine a intrat în vigoare la 7.10. 2017, dar până în prezent prevederile legii nu au fost implementate. Din acest motiv, nu este o imagine clară a efectului care a trebuit să influențeze situația de pe piața cărnii materie primă.

Situația de pe piață nu s-a schimbat nici într-un mod, respectiv nu este informație, privind efectele legii, pentru a putea face o evaluare și stabili care sunt carențele acestei legi și care sunt schimbările după implementarea acesteia.

Astfel, dacă examinăm obținerea de a implementa prevederile expuse mai sus, atunci ANSA și abatoarele trebuie să execute cele prevăzute în lege.

Motivul din care nu putem lua în considerație **Opțiunea nr.1** sunt:

1. Nu sunt prevăzute metodele de clasificare automatizate, operatorul (ferma sau abatorul) este limitat să facă doar metoda manuală cu Rigla, de clasificare, însă pentru abatoarele care au un flux mare sacrificare a animalelor(până la 300 pe săptămână) metoda manuală este o metodă lentă și posibil pentru aceste abatoare este mai convenabil de folosit o metodă automatizată, care este mult mai rapidă. Astfel Legea nr.27/2017 nu oferă dreptul de a alege de sine stătător, pentru fiecare abator în parte în dependență de capacitate metoda de clasificare.

2. După cum observăm din analiza expusă în pct.1 e) Legea nr.27/2017, conține unele curențe, care din lipsa de experiență și lipsa de consultanță, instituțiile responsabile nu le-au omis.

3. În Nota informativă la Legea nr.27/2017, a fost invocat motivul, că la o perioadă de 5 ani cadrul normativ va fi revizuit și se va introduce prevederile pentru metodele de clasificare automatizată.

4. Din momentul începerii negocierilor pentru aderarea la Uniunea Europeană a Republicii Moldova, adică din 14.12.2023, Guvernul Republicii Moldova este obligat să transpună prevederile Regulamentelor UE (nr.2017/1182 și 2017/1184) care abrogă prevederile Regulamentului nr.1249/2008, cu care a fost armonizată parțial Legea nr. 27/2017.

Opțiunea alternativă nr. 2 Modificarea Legii nr. 27/2017.

Elaborarea unui proiect de modificare a Legii nr.27/2017, ar fi cea mai optimă variantă, dacă prevederile Legii nr.27/2017 ar transpune total prevederile Regulamentului 1249/2008 de stabilire a normelor de aplicare a grilelor comunitare de clasificare a carcaselor de bovine, porcine și ovine și privind raportarea prețurilor acestora.

Comisia UE prin Regulamentele 2017/1182 și 2017/1184 abrogat mai multe Regulamente:

1. Regulamentul (CE) nr. 315/2002 privind studiul prețurilor carcaselor de ovine proaspete sau refrigerate pe piețele reprezentative din Comunitate;

2. Regulamentul 1249/2008 de stabilire a normelor detaliate privind punerea în aplicare a grilelor comunitare de clasificare a carcaselor de carne de vită, porc și oaie și raportarea prețurilor acestora;

3. Regulamentul nr. 807/2013 de stabilire a normelor detaliate de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1234/2007 al Consiliului în ceea ce privește ancheta prețurilor anumitor bovine pe piețele reprezentative ale Uniunii,

Respectiv, Comisia UE a combinat și modificat prevederile acestor 3 Regulamente și a elaborat două acte noi, în care, în mare parte au fost păstrate prevederile Regulamentului 1249/2008.

Însă, Legea nr. 27/2017, a preluat doar o parte din prevederile Regulamentului nr. 1249/2008 (aproximativ 46%).

În acest mod Legea nr. 27/2017, a preluat doar prevederile, care stabilesc metoda de clasificare manuală a carcaselor, o parte din prevederi ce prevăd raportarea prețurilor de către abatoare și prevederile privind efectuarea controlului oficial.

În Legea nr. 27/2017, nu a fost reglementate prevederile ce stabilesc „Tehnicile automatizate de clasificare a carcaselor”.

Astfel, pentru a include prevederile ce țin de tehnicile automatizate și prevederile noi care s-au introdus prin Regulamentele 2017/1182 și 2017/1184, este necesar de a completa Legea nr. 27/2017 cu 13 articole suplimentare, cea ce reprezintă modificarea și completarea a 50% din conținutul actului normativ.

Conform art. 63 alin.(1) al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, *Modificarea unui act normativ este admisă numai dacă nu afectează concepția generală ori caracterul unitar al actului respectiv. În caz contrar, actul normativ se înlocuiește cu un nou act, urmînd să fie abrogat în întregime.*

Reieșind din cele expuse, pentru transpunerea Regulamentelor 2017/1182 și 2017/1184, este necesar de abrogat Legea nr. 27/2017 prin elaborarea unui act nou, care va transpune prevederile acestor două Regulamente menționate.

4. Analiza impacturilor opțiunilor

a) Expuneți efectele negative și pozitive ale stării actuale și evoluția acestora în viitor, care vor sta la baza calculării impacturilor opțiunii recomandate

Analiza impacturilor opțiunii „a nu face nimic”:

Efectele pozitive ale opțiunii „a nu face nimic” nu se observă.

Efectele negative ale opțiunii „a nu face nimic” sunt:

1. stagnarea dezvoltării sectorului zootehnic;
2. lipsa investițiilor în sector;
3. obținerea veniturilor mici, în procesul de comercializare a carcaselor de animale și a cărnii materie primă;
4. obținerea volumelor de producție mici;
5. obținerea producției de origine animală - materiei prime necalitative;
6. neasigurarea unităților de procesare cu materie primă;
7. obținerea de către deținătorii de animale a veniturilor joase, deseori sub nivelul investițiilor;
8. abandonarea afacerilor în sectorul zootehnic;
9. emigrarea populației din zonele rurale.
10. neacceptarea în calitate de țară terță pe piața cărnii a Uniunii Europene

b¹) Pentru opțiunea recomandată, identificați impacturile completînd tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Analiza impacturilor opțiunii „Elaborarea și implementarea legii privind clasificarea carcaselor de bovine, porcine și ovine și raportarea prețurilor de piață ale carcaselor și animalelor vii , va permite:

1. implementarea grilei comune europene de clasificare a carcaselor de bovine, ovine, porcine;
2. crearea condițiilor organizatorice pentru obținerea profesiei de clasificator al carcaselor;
3. stabilirea unei grile de prețuri la carcace și carne macră;
4. înființarea unităților noi de producere;
5. sporirea productivității animalelor de fermă;
6. obținerea unor producții globale majorate de produse de origine animală;
7. diminuarea costurilor de producere a produselor de origine animală;
8. sporirea rentabilității în sectorul zootehnic;
9. sporirea atractivității de activitate în sectorul zootehnic;
10. crearea noilor locuri de muncă în zonele rurale;
11. îmbunătățirea nivelului de trai în zonele rurale.

Impactul Economic

Pentru elaborarea și implementarea proiectului de lege nominalizat din bugetul de național vor fi suportate cheltuieli administrative de elaborare a proiectului și traducerea actului în limba engleză.

Din momentul deschiderii negocierilor cu Uniunea Europeană, actele normative naționale transpuse cu legislația UE vor fi traduse în limba engleză (proiectul și tabelul de concordanță).

Astfel, la elaborarea proiectului de modificare a Hotărârii Guvernului nr.829/2023 cu privire la aprobarea Planului național de acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană pe anii 2024-2027 (număr unic 1182/MAEIE/2023), Cancelaria de Stat a solicitat estimarea costurilor de elaborare a proiectelor de acte normative înaintate de către instituții.

În calcul trebuie să fie inclus salariul executorului pentru orele de lucru utilizate la elaborarea proiectului, costurile de traducere rusă și engleză și în caz de necesitate costuri pentru asistență externă.

Pentru elaborarea Proiectului de Lege privind clasificarea carcaselor de bovine , ovine și porcine și raportarea prețurilor de piață la anumite categorii de carcace de animale vii și abrogarea Legii nr. 27/2017, costurile estimative de elaborare vor constitui aproximativ de **59 420 lei**.

Implementarea actului normativ va fi executată de către

1. Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare prin structurile sale
 - a) Direcția politici în sectorul zootehnic - elaborarea actelor normative pentru implementarea legii
 - b) Serviciul analiza prețurilor de piață - selectarea și monitorizarea informației privind prețurile la carcace și animale vii

2. Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor în calitate de organ de supraveghere și control;

3. Ministerul Educației și Cercetării - prin coordonarea programului de formare profesională pentru Cursurile teoretice și practice pentru clasificatori, elaborate de Universitatea Tehnică a Moldovei sau de Centre de formare profesională acreditate sau de alte instituții publice/ unități în învățământ dual abilitate în domeniu și, care pot organiza programe de formare profesională pentru adulți, în baza demersului Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare.

4. Abatoarele care sacrifică săptămânal în medie cel puțin 20 de capete de bovine cu vârsta de minimum opt luni și/sau 20 de capete de ovine, și/sau 50 de capete de porcine pe săptămână, conform rezultatelor din anul precedent prin metoda de clasificare manuală și abatoarele care sacrifică în medie săptămânal de la 200 de porci și mai multe prin metoda de clasificare automată și semiautomată.

Conform informației deținute de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, sunt autorizate 132 de abatoare pentru speciile: bovină, ovină, porcină (informație menționată la pct.1 b) din prezenta Analiză). Abatoare care îndeplinesc condițiile legii, sunt 20 de agenți economici, care vor fi avea obligativitatea de a clasifica și marca carcasele doar 20 de agenți economici – producători de carne, iar pentru restul producătorilor aceste prevederi vor fi benevole.

Cheltuielile cele mai importante, vor fi cele suportate de agenții economici pentru procurarea utilajului tehnologic pentru unitățile de producere. Aceste cheltuieli se estimează la circa 20 mii euro, sau 400 mii lei, pentru fiecare abator.

Conform datelor statistice pentru în perioada ianuarie –octombrie 2023 au fost exportată

- Carne de bovine congelată în cantitate de 613 tone în țările CSI;
- Carne din specia ovine sau caprine proaspătă refrigerată sau congelată în cantitate de 426 tone dintre care 201 tone în Federația Rusă și 225 tone în Țările Arabe.
- Carne de porc nu s-a exportat în anul 2023.

În anul 2024 Republica Moldova nu va mai fi membru al Comunității Statelor Independente (CSI), respectiv va fi necesar să căutăm noi piețe de desfacere pentru exportul de carne din țara noastră.

Astfel, pentru avea acces pe piața Uniunii Europene, este necesar ca produsele noastre de origine animală să corespundă cerințelor UE.

Pentru a atinge acest obiectiv, este necesar, de a transpune regulamentele Europene, în special, Regulamentul nr. 2017/1182 și 2017/1184, prin adoptarea Legii privind clasificarea carcaselor de bovine, porcine și ovine și raportarea prețurilor de piață ale carcaselor și animalelor vii (prevederile proiectului sunt menționate la pct.3 b) a prezentei Analize).

Regulamentul UE 2017/1182 acordă statelor membre derogări de la clasificarea carcaselor în abatoare, deoarece în urma rapoartelor parvenite din statele membre s-a constatat că sunt state care sacrifică un număr mai mic de 150 de capete de bovine tinere sau mai puțin de 500 de porcine în medie pe săptămână. Astfel, stabilind reguli de clasificare a carcaselor automatizată doar pentru abatoarele de porcine, care sacrifică un număr mai mare de 500 de capete pe săptămână.

Totodată în dependență de specificul național și pentru a asigura raportarea prețului, statele pot stabili limite inferioare.

Derogările acordate de către Comisei statelor membre sunt pentru metodele de clasificare automată, care presupun un număr mare de animale pentru sacrificare și utilizarea sistemului electronic de marcarea/etichetare și clasificarea cu ajutorul scannerului și automatul autorizat de Comisie, respectiv aceste metode sunt costisitoare și sunt pentru abatoare cu capacități mari de sacrificare, pentru țările cu o cantitate mare de producere a cărnii de porc.

Metoda manual/vizuală de clasificare, ce presupune utilizarea Riglei și formulei de calcul pentru estimarea categoriei de carne, este utilizată în toate țările membre și la majoritatea abatoarelor, excepție fac abatoarele cu volum foarte mic de sacrificare, pentru fermele de familie și pentru animalele destinate reproducerii și în caz când sunt anumite tradiții de specific național (cum ar fi sacrificarea miilor de paște).

În varianta proiectului național s-a stabilit să fie implementată metoda de clasificare manuală la abatoarele care sacrifică anual, în medie, cel puțin 20 de capete de bovine cu vârsta de minimum opt luni și/sau 20 de capete de ovine, și/sau 50 de capete de porcine pe săptămână. Deoarece condițiile de clasificare manuală au fost păstrate din legea actuală pentru a implementa și familiariza mai bine producătorii autohtoni cu cerințele proiectului național.

Mai mult ca atât din discuțiile cu reprezentanții Asociației producătorilor de carne de porc, ei nu au cunoscut că există o lege ce stabilește cerințe de clasificare a carcaselor, iar faptul că la abatorul fermei PorcoBello folosesc metoda de clasificare automată, aceasta a fost implementată din inițiativa proprie a directorului companiei, pentru a face conform standardelor europene.

În proiect metoda automatizată și semiautomatizată va fi obligatorie pentru abatoarele care sacrifică anual, în medie, de la 200 și mai mult de capete de porcine pe săptămână.

Pentru categoriile de abatoare cu un volum mic de producție nu este obligatoriul efectuarea clasificării carcaselor, pentru clasificarea bovinelor și ovinelor se solicită doar clasificarea manuală.

Odată cu implementarea Legii privind clasificarea carcaselor de bovine, porcine și ovine și raportarea prețurilor de piață ale carcaselor și animalelor vii, țara noastră va obține oportunitatea exportului de carne din specia bovină, porcină și ovine în țările Uniunii Europene, respectiv prețul carcasei de carne va fi stabilit după cerințele Uniunii.

Totodată, în urma implementării proiectului de lege menționat ne propunem să obținem următoarele progrese:

- majorarea numărului de unități de producere autorizate (într-o perioadă de 7-8 ani numărul fermelor zootehnice se va majora cu 50%);
- majorarea volumelor de producție obținute per unitate de producere (într-o perioadă de 5 ani volumele de producție de origine animală (în special carne) se vor majora cu 30%),
- diminuarea costurilor de producere a materiei prime, a prețurilor pentru produsele de origine animală livrate către procesatori sau consumatorii finali.

Impactul Social - implementarea proiectului va majora numărul de locuri de muncă, în special va fi înșușită o nouă profesie, „Clasificator de carcase”.

Clasificatorii de carcase pot fi angajați în cadrul întreprinderii(abatorului) sau pot fi persoane juridice independente.

Implementarea proiectului de lege recomandat va stimula creșterea veniturilor angajatorilor sau angajaților.

Actul legislativ elaborat vizează garantarea bunăstării atât a fermierului și abatoarelor, cât și a consumatorului.

Impactul de mediu - implementarea proiectului nu va afecta nici într-un fel mediul înconjurător și nu va încuraja încălcarea normelor de protecție a mediului.

b²) Pentru opțiunile alternative analizate, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Opțiunea alternativă nr. 1 Aplicarea Legii nr. 27/2017 privind clasificarea carcaselor de bovine, porcine și ovine

Costurile și beneficiile, care trebuia să fie resimțite în urma aplicării legii menționate, din păcate nu și-au avut efectul.

Concluziile referitoare la neimplementarea prevederilor Legii până la momentul de față sunt descrise la pct.1 b) și 3 c) ale prezentei Analize.

Totodată, în luna decembrie 2023, ANSA s-a adresat către Ministerul Agriculturii cu un demers, prin care solicită examinarea posibilității de pregătire teoretică și practică prin intermediul Universității Tehnice din Moldova a specialiștilor „Clasificatori pentru carcasele de bovine, ovine, porcine” sau formarea unui grup de lucru cu privire la începerea unui dialog pe marginea subiectului dat.

Urmare demersului, a fost organizată o ședință de lucru cu profesorii din cadrul Universității și reprezentantul Ministerului Educației și Cercetării. Profesorii au menționat că în curriculum specialităților „Medicină Veterinară și Zootehnie” la Ciclul I și Ciclul II din anul 2020 este introdus cursul teoretic ”Clasificarea Carcaselor conform Standardelor UE” . În urma discuțiilor s-a convenit de a identifica:

- costurile pentru organizarea cursurilor;
- persoanele care urmează a fi instruite,
- perioada;
- și de a negocia și posibilitatea organizării în cadrul unui abator a lecțiilor practice.

În concluzie, pentru a implementa prevederile Legii nr.27/2017 și a păstra o continuitate, în actul normativ propus pentru elaborare noului proiect de Lege, unde se vor regăsi prevederi din Legea nr.27/2017, completate și cu alte aspecte descrise de Regulamentele UE nr. 2017/1182 și 2017/1184 și Anexa VI (Grele comunitare de clasificare) din Regulamentul 1308/2013 de instituire a unei organizări comune a piețelor produselor agricole.

Anexă VI din Regulamentul 1308/2013 se regăsește textul Legii nr.27/2017 privind clasificarea carcaselor de bovine, porcine și ovine.

Opțiunea alternativă nr. 2 Modificarea Legii 27/2017, Aspectul privind neacceptarea acestei opțiuni sunt descrise în pct.3 c), la compartimentul de descriere a opțiunii menționate din prezenta Analiză.

c) Pentru opțiunile analizate, expuneți cele mai relevante/iminente riscuri care pot duce la eșecul intervenției și/sau schimba substanțial valoarea beneficiilor și costurilor

estimate și prezentați presupuneri privind gradul de conformare cu prevederile proiectului a celor vizați în acesta

1. Riscurile **Opțiunii „a nu face nimic”** sunt cele că efectele negative evidențiate în pct.4 a) vor continua și vom simți o stagnare economică profundă în situația de pe piața cărnii din țară.
2. Riscurile **opțiunii recomandată „Elaborarea și implementarea legii privind clasificarea carcaselor de bovine, porcine și ovine și raportarea prețurilor de piață ale carcaselor și animalelor vii**, sunt neimplementarea prevederilor legii.

Pentru a elimina acest risc, în proiectul actului normativ s-au expus prevederi privind competențele de implementare a le instituțiilor și anume:

1) competențele Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare

a) elaborează politici în domeniul sistemului național de clasificare a carcaselor de bovine, porcine și ovine;

c) aprobă Norme tehnice de clasificare a carcaselor, de înregistrare și raportarea prețurilor de piață ale carcaselor și animalelor vii pentru specia bovină, porcină și ovină;

d) aprobă modele a rapoartelor :

e) de clasificare a carcaselor ;

f) de inspecție privind rezultatele clasificării carcaselor;

g) de inspecție privind raportarea prețurilor carcaselor;

h) aprobă modele de note de control pentru verificarea clasificatorilor din cadrul abatoarelor

i) primește și sistematizează informația privind prețurile înregistrate la abatoare și pentru animalele recepționate spre sacrificare.

2) instituirea Comisiei de Clasificare a carcaselor, ca fiind un organ colegial decizional, fără personalitate juridică, instituită de autoritatea de supraveghere și control responsabil pentru organizarea testului de autorizare.

3) Competențele Guvernului de a aproba:

a) Regulamentul privind organizarea și funcționarea Comisiei de Clasificare a carcaselor.

b) Regulamentul privind procedura pentru autorizarea clasificatorilor.

c) Competențele Ministerului Educației și Cercetării prin aprobarea programului pentru Cursurile teoretice și practice.

Totodată în procesul de avizare a proiectului va fi examinată posibilitatea de acordarea o perioadă de tranziție pentru implementarea metodelor automatizate pentru clasificare carcaselor.

3. Riscurile de neimplementare a **Opțiunii alternative nr. 1 Aplicarea Legii nr. 27/2017 privind clasificarea carcaselor de bovine, porcine și ovine și Obținuții Alternative nr.2 Modificarea Legii 27/2017**, sunt efectele negative evidențiate la pct.4 a) din prezenta Analiză.

Pentru a elimina aceste riscuri, în proiectul Legii și la opțiunea recomandată au fost incluse măsuri de implementare expuse mai sus.

d) Dacă este cazul, pentru opțiunea recomandată expuneți costurile de conformare pentru întreprinderi, dacă există impact disproporționat care poate distorsiona concurența și ce impact are opțiunea asupra întreprinderilor mici și mijlocii. Se explică dacă sînt propuse măsuri de diminuare a acestor impacturi

Costurile de conformare au fost expuse la descrierea **Impactului economic** la pct. 4 b¹) a prezentei Analize.

Concluzie

e) Argumentați selectarea unei opțiuni, în baza atingerii obiectivelor, beneficiilor și costurilor, precum și a asigurării celui mai mic impact negativ asupra celor afectați

Implementarea proiectului va crea mediul favorabil pentru sectorul de creștere, abatorizare și procesarea cărnii de bovine, porcine și ovine, și va permite să importăm animale de rasă din statele membre ale Uniunii Europene și accesul pentru exportul pentru carnea materie primă în statele membre ale Uniunii Europene.

Totodată, implementarea proiectului va influența direct dezvoltarea, modernizarea regiunilor rurale, rădicarea nivelului de trai în regiunile rurale, va asigura securitatea alimentară a țării și alinierea la standardele de calitate UE a produselor alimentare autohtone.

Astfel, considerăm oportună elaborarea și aprobarea proiectului de Lege privind clasificarea carcaselor de bovine, porcine și ovine și raportarea prețurilor de piață ale carcaselor și animalelor vii, luând în considerație avantajele evidente pe care le poate aduce proiectul preconizat, ținând cont de importanța produsului pentru alimentație, dezvoltarea economică a statului, dar și pentru imaginea pozitivă care se reflectă asupra Republicii Moldova pe plan intern și internațional.

5. Implementarea și monitorizarea

a) Descrieți cum va fi organizată implementarea opțiunii recomandate, ce cadru juridic necesită a fi modificat și/sau elaborat și aprobat, ce schimbări instituționale sînt necesare

Pentru implementarea legii Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare va aproba:

1. Norme tehnice de clasificare a carcaselor, de înregistrare și raportarea prețurilor de piață ale carcaselor și animalelor vii pentru specia bovină, porcină și ovină;
2. Regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei de Clasificare a Carcaselor.

b) Indicați clar indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea

1. Numărul de abatoare, care vor implementa sistemul de clasificare a carcaselor;
2. Numărul clasificatorilor autorizați.
3. Numărul de inspectori instruiți în implementarea sistemul de clasificare a carcaselor;

c) Identificați peste cît timp vor fi resimțite impacturile estimate și este necesară evaluarea performanței actului normativ propus. Explicați cum va fi monitorizată și evaluată opțiunea

Primele schimbări vor fi resimțite o dată cu instruirea angajaților din careu abatoarelor și a inspectorilor ANSA privind modul de clasificare a carcaselor și începerea implementării sistemului de clasificare a carcaselor în abatoarele care care sacrifică săptămânal în medie cel puțin 20 de capete de bovine cu vârsta de minimum opt luni și/sau 20 de capete de ovine, și/sau 50 de capete de porcine pe săptămână,

conform rezultatelor din anul precedent prin metoda de clasificare manuală și abatoarele care sacrifică în medie săptămânal de la 50 până la 200 de porci și mai multe prin metoda de clasificare automată și semiautomată.

Ulterior odată cu implementarea în abatoare a sistemul de clasificare a carcaselor vor avea loc schimbări și în mediul de afaceri și vom putea obține accesul pe piața Uniunii Europene.

6. Consultarea

a) Identificați principalele părți (grupuri) interesate în intervenția propusă

Grupurile interesate de intervenția propusă sunt:

Grupul I

Asociațiile crescătorilor de animale și a procesatorilor:

- Federația Națională a Crescătorilor de Ovine și Caprine din Republica Moldova;
- Asociația Producătorilor de Carne de Porc;
- Patronatul Întreprinderilor Industriei Prelucrătoare de Carne

Grupul II

Autoritățile publice centrale: Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Educației și Cercetării, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor

Instituțiile publice: Universitatea Tehnică din Moldova.

Grupul III

Fermele de creștere a porcinelor cu ciclul închis de producție, Abatoarele, Fermele de creștere a animalelor care dețin abatoare proprii.

b) Explicați succint cum (prin ce metode) s-a asigurat consultarea adecvată a părților

Consultarea s-a efectuat prin expunerea/publicarea a Analizei impactului pe pagina web a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, la compartimentul "Transparența decizională", rubrica "Proiecte de documente".
<https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-consultarea-analizei-impactului-de-reglementare-a-proiectului-de-hotarare-a-guvernului-cu-privire-la-aprobarea-proiectului-de-lege-privind-clasificarea-carcaselor-de-bovine-porcine-si-ovine-si-raportarea-preturilor-de-piata-ale-carcaselor-si-animalelor-vii/11855>

Totodată, Analizei impactului de reglementare a fost expediată către Asociațiile crescătorilor de animale și a procesatorilor și către Abatoare prin demersul nr. 10-07/130 din 17.01.2024.

c) Expuneți succint poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a impactului și/sau intervenția propusă (se expune poziția a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat)

La moment a fost recepționat avizele de la:

1. Patronatul Întreprinderilor Industriei Prelucrătoare de Carne;
2. Institutul Științifico-Practic de Biotehnologii în Zootehnie și Medicină Veterinară;
3. Asociația Producătorilor de Carne de Porc.
4. Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.

1. Patronatul Întreprinderilor Industriei Prelucrătoare de Carne (demersul nr. 14 din 02.02.2024) a expus următoarea poziție:

Examinarea AIR-ului prin prisma problema și problemele care ar trebuie să fie soluționate.

La data de 31 octombrie 2023 PÎIPC a remis în adresa MAIA și ANSA un demers prin care a identificat mai multe constrângerile în dezvoltarea sub sectorului carne, preparate și produse din carne cum ar fi: "Cea mai mare problemă a sectorului industria alimentară este legată de asigurarea cu materii prime, ingrediente alimentare, condimente, produse auxiliare, materii prime competitive, mijloace circulante. În contextul schimbărilor din regiune, schimbări de aprovizionare și cai de logistică, războiul la frontieră, inflația din import, criza energetică, statul R. Moldova mai și aplică și Taxe vamale pentru produsele pe care nici măcar nu le produce HS 020321—HS 0203290. Exploatațiile profesionale, abatoarele din R. Moldova nu au implementate tehnologii de producerea și separarea mecanică, dezosarea sau tranșarea, congelare parților transate sau separate mecanic și nici măcar nu sunt dotate cu astfel de echipamente, oferind volume de produse constante. Sectorul creșterea și producerea cărnii este un sector subdezvoltat ceea ce ar însemna politici de subvenționare mai extinse și direcționate pentru creșterea din partea MAIA. Barierele tarifare menținute de toate guvernarile au un impact mai mult de colectarea taxelor la buget din păcate au stagnat dezvoltarea sectorului. Investițiile întru astfel gen de activitate se estimează la milioane de euro și durează în timp. Iar statul R. Moldova prin politicile sale neechilibrate oferă consumatorului final unul din cele mai scumpe produse în comparația cu piața din regiune. Rețelele naționale și transnaționale au teme să aplice măsuri de restricționare și excludere a producătorilor locali de la raft, dat fiind faptul, ca producătorii locali nu pot asigura sortimentul de produse prevăzut de contract"; deci indicatorul preț calitate nu este asigurat astăzi de către OSA (creșterea și producerea carcaselor de porc). Problema este calitate/preț la carcasă autohtonă și în opinia noastră impactat este CONSUMATORUL.

La moment Moldova are deja o Lege, Legea Carcaselor nr.27/2017 elaborată și promovată de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare. Sarcina acestei legi a fost alinierea legislației alimentare naționale la acquis-ul comunitar (UE), ajustarea indicatorilor economici și crearea Sistemului național de clasificare a carcaselor de bovină, porcină și ovine, implementarea standardelor de calitate și crearea de valoare adăugată pentru creșterea sacrificare și comercializare, dar și activitatea transparentă a parților implicate în creșterea -abatorizare - comercializare a carcaselor.

Lipsa Sistemului de clasificare, dar și al indicatorilor economici pentru produsele menționate în Legea 27/2017 nu asigură funcționalitatea unei piețe libere bazată pe concurența loială, protecția, menținerea și stimularea concurenței în vederea promovării intereselor legitime ale consumatorilor.

La data de 16/11/2023 prin răspunsul ANSA nr.04/1-5469, ANSA n-a informat despre faptul, ca conf. art.5 p.un. 3 al Legii menționate Cursurile teoretic și practic de clasificare a carcaselor și examenele de absolvire sânt organizate și desfășurate de către instituțiile de învățământ, acreditate conform Regulamentului acreditării organizațiilor din sfera științei și inovării (anexa nr. 1 la Codul nr. 259/2004 cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova), în baza unui program aprobat de către autoritatea publică centrală pentru agricultură.

Putem constata că, autoritatea Competenta, autorul legii (MAIA) nu a asigurat un mecanism/ regulament, pentru implementarea Legii 27/2017. și/sau nu avem nici un Clasificator autorizat, de către o instituție acreditată în domeniu de instruire și calificare pentru activitatea dată.

Pe pagina oficială a Parlamentului la Capitolul Controlul Parlamentar cu privire la implementarea uneia sau altuia amendament sau lege nu a fost de găsit nici un raport, astfel cum nu a fost de găsit nici un raport pe pagina oficială al ansa.gov.md, Conf. art. 3 din Legea 27/2017 alin.1) *Agencia Națională pentru Siguranța Alimentelor se desemnează în calitate de autoritate de supraveghere și control (în continuare - autoritate de supraveghere și control), care va implementa Sistemul național de clasificare a carcaselor de bovine, porcine și ovine.*

Referitor la clasificarea carcaselor, procedura este descrisă pe categorii de animale, în anexele 1-4 la Legea 27/2017. În conformitate cu art.2 din aceeași lege, la noțiunea de "clasificator" este indicat: "clasificator - persoană fizică sau juridică specializată în domeniul clasificării carcaselor de bovine, porcine și ovine și care deține certificatul de specializare obținut în urma absolvirii cursului de clasificare a carcaselor", însă actual nu există nici un curs de instruire referitor la domeniul dat, respectiv nici o persoană nu deține certificat de specializare, nu deține autorizația de clasificator inclusiv medicii veterinari. În unitățile de procesare aplicăm anexele 1-4 din Legea 27/2017 pentru evidență /rentabilitate conform instrucțiunilor tehnologice.

Prin Proiectul examinat MAIA vine cu o lege nouă, preluată din Legislația alimentară UE Reg. (UE)1184/2017 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește grilele utilizate în Uniune pentru clasificarea carcaselor de bovine, porcine și ovine și în ceea ce privește raportarea prețurilor de piață ale anumitor categorii de carcase și animale vii, Reg.(UE) 1308/2013 de instituire a unei organizări comune a piețelor produselor agricole și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 922/72, (CEE) nr. 234/79, (CE) nr. 1037/2001 și (CE) nr. 1234/2007 ale Consiliului.

Reg. (UE)1308/2013 este în proces de transpunere, fără mecanisme și finanțare pentru implementare elaborată de autoritatea competentă MAIA. Reg. (UE)1308/2013 oferă foarte multe explicații în aplicarea cerințelor pentru produsele alimentare și piața comună pun. 11;23; 71; : Pentru a lua în considerare evoluțiile tehnice și de *necesitățile sectoarelor cărnii de vită și mânzat, al cărnii de porc, al cărnii de oaie și de capră, precum și de necesitatea de a standardiza prezentarea diferitelor produse în scopul de a îmbunătăți transparența pieței, înregistrarea prețurilor și aplicarea măsurilor de intervenție pe piață, Comisia ar trebui să fie împuternicită să adopte anumite acte delegate în ceea ce privește adaptarea și actualizarea grilei utilizate în Uniune pentru clasificarea carcaselor în sectoarele respective, precum și stabilirea unor dispoziții și derogări conexe suplimentare.*

Care este sensul și argumentele conform Legii 100/2016 să se vină cu o lege nouă . dacă noi nu avem nici măcar principiile generale Formarea clasificatorilor la nivel profesional. Regulament, cu privire la autorizarea clasificatorilor, Crearea și gestionarea Sistemului de clasificare a carcaselor procedurile de control și raportare prevăzute de Legea 27/2017?

Propunem: pentru perioada de tranziție 2024-2030 până la aderarea R.M. la UE elaborarea actelor conexe (HG, ordine proceduri ș.a) pentru punerea în aplicare a Legii27/2017 , instruirea operatorilor în domeniu creșterea producerea carcaselor ,dar și a medicilor sanitar veterinari oficiali, de libera practică de transcrierea Reg. (UE)1308/2013 în actele naționale punere în aplicare a Reg. (UE)1308/2013 în special mecanismul de intervenție cu transcrierea ulterioară a Reg.(UE)1184/2017.

2. Institutul Științifico-Practic de Biotehnologii în Zootehnie și Medicină Veterinară (demersul 1/7-25 din 02.02.2024) s-a expus că susține AIR-l înaintat.

3. Asociația Producătorilor de Carne de Porc (demersul 04/1 din 05.02.2024) s-a expus că susține AIR-l înaintat.

4. Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (demersul nr. 09-898 din 28.02.2024) s-a expus că susține AIR-l înaintat.

Anexă

Tabel pentru identificarea impacturilor

Categoriile de impact	Punctaj atribuit		
	Opțiunea propusă	Opțiunea alterativă 1 Aplicarea prevederilor Legii nr. 27/2017	Opțiunea alterativă 2 Modificarea Legii nr. 27/2017
Economic			
costurile desfășurării afacerilor	2	0	0
povara administrativă	2	0	0
fluxurile comerciale și investiționale	3	0	0
competitivitatea afacerilor	3	0	0
activitatea diferitor categorii de întreprinderi mici și mijlocii	3	0	0
concurența pe piață	2	0	0
activitatea de inovare și cercetare	3	0	0
veniturile și cheltuielile publice	2	0	0
cadrul instituțional al autorităților publice	2	0	0

alegerea, calitatea și prețurile pentru consumatori	3	0	0
bunăstarea gospodăriilor casnice și a cetățenilor	2	0	0
situația social-economică în anumite regiuni	3	0	0
situația macroeconomică	3	0	0
alte aspecte economice	2	0	0
Social			
gradul de ocupare a forței de muncă	3	0	0
nivelul de salarizare	3	0	0
condițiile și organizarea muncii	3	0	0
sănătatea și securitatea muncii	2	0	0
formarea profesională	3	0	0
inegalitatea și distribuția veniturilor	0	0	0
nivelul veniturilor populației	3	0	0
nivelul sărăciei	0	0	0
accesul la bunuri și servicii de bază, în special pentru persoanele social-vulnerabile	3	0	0
diversitatea culturală și lingvistică	1	0	0
partidele politice și organizațiile civice	0	0	0
sănătatea publică, inclusiv mortalitatea și morbiditatea	2	0	0
modul sănătos de viață al populației	3	0	0
nivelul criminalității și securității publice	0	0	0
accesul și calitatea serviciilor de protecție socială	0	0	0
accesul și calitatea serviciilor educaționale	3	0	0
accesul și calitatea serviciilor medicale	0	0	0
accesul și calitatea serviciilor publice administrative	2	0	0
nivelul și calitatea educației populației	2	0	0
conservarea patrimoniului cultural	0	0	0
accesul populației la resurse culturale și participarea în manifestații culturale	0	0	0

accesul și participarea populației în activități sportive	0	0	0
discriminarea	0	0	0
alte aspecte sociale	0	0	0
De mediu			
clima, inclusiv emisiile gazelor cu efect de seră și celor care afectează stratul de ozon	0	0	0
calitatea aerului	0	0	0
calitatea și cantitatea apei și resurselor acvatice, inclusiv a apei potabile și de alt gen	0	0	0
biodiversitatea	0	0	0
flora	0	0	0
fauna	0	0	0
peisajele naturale	0	0	0
starea și resursele solului	0	0	0
producerea și reciclarea deșeurilor	0	0	0
utilizarea eficientă a resurselor regenerabile și neregenerabile	0	0	0
consumul și producția durabilă	0	0	0
intensitatea energetică	0	0	0
eficiența și performanța energetică	0	0	0
bunăstarea animalelor	0	0	0
riscuri majore pentru mediu (incendii, explozii, accidente etc.)	0	0	0
utilizarea terenurilor	0	0	0
alte aspecte de mediu	0	0	0

Tabelul se completează cu note de la -3 la +3, în drept cu fiecare categorie de impact, pentru fiecare opțiune analizată, unde variația între -3 și -1 reprezintă impacturi negative (costuri), iar variația între 1 și 3 – impacturi pozitive (beneficii) pentru categoriile de impact analizate. Nota 0 reprezintă lipsa impacturilor. Valoarea acordată corespunde cu intensitatea impactului (1 – minor, 2 – mediu, 3 – major) față de situația din opțiunea „a nu face nimic”, în comparație cu situația din alte opțiuni și alte categorii de impact. Impacturile identificate prin acest tabel se descriu pe larg, cu argumentarea punctajului acordat, inclusiv prin date cuantificate, în compartimentul 4 din Formular, lit. b¹) și, după caz, b²), privind analiza impacturilor opțiunilor.

Anexe